ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

---==00000==---

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເອກະສານປະກອບການຮຽນການສອນ ວິຊາ

ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ

Ornamental Plants

ຫຼັກສູດສຳລັບໂຮງຮຽນ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊັ້ນກາງ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

CIDSE

ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສາມັກຄີ

ທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການໂດຍ: ສະຖາບັນເທັກໂນໂລຢີລາຊມົງຄົນ ກາລະສິນ

ສາລະບານ

		ໜ້າ
ສາລະບານ		A
ບົດທິດສະດີທີ 1.	ຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	1
1.1	ຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	1
1.2	ຄວາມໝາຍຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	1
1.3	ປະໂຫຍດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	2
ບົດທິດສະດີທີ 2.	ປະເພດ ແລະ ຊະນິດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	4
2.1	ອະທິບາຍປະເພດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	4
2.2	ອະທິບາຍຊະນິດຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	6
2.3	ອະທິບາຍປະເພດ ໄມ້ຢືນຕົ້ນ	7
ບົດທິດສະດີທີ 3.	ປັດໃຈ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີອິດທິພົນ ຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	8
3.1	ດິນ	8
3.2	ແສງສະຫວ່າງ	9
3.3	ອຸນຫະພູມ	11
3.4	ຄວາມຊຸ່ມ	11
3.5	ແຮ່ທາດອາຫານ	12
3.6	ນ້ຳ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ	12
ບົດທິດສະດີທີ 4.	ໂຮງເຮືອນ,ພາສະນະ ແລະ ວັດຖຸປູກ	14
4.1	ເຮືອນກ້າເບ້ຍ	14
4.2	ວັດຖຸປູກ	16
ບົດທິດສະດີທີ 5.	ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	19
5.1	ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	19
5.2	ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃບ -ໄມ້ປະດັບ	19

ສາລະບານ (ຕໍ່)

ບົດທີດສະດີທີ 6.	ການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບບາງຊະນິດ	22
6.1	ການປູກກຸຫລາບ	22
6.2	ການປູກ	25
6.3	ການປູກໄມ້ປະດັບ	26
ບົດທີດສະດີທີ 7.	ສັດຕູ ຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ແລະ ການປ້ອງກັນກຳຈັດ	28
7.1	ພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ສັດຕູ ຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	28
7.2	ການປ້ອງກັນກຳຈັດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ ຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ	29
7.3	ແມງໄມ້ ພວກດູດກິນ	29
ເອກະສານອ້າງອີງ		31

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເອກະສານປະກອບການຮຽນ ການສອນ ວິຊາ

ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ

Ornamental Plants

ຫຼັກສູດສຳລັບໂຮງຮຽນ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊັ້ນກາງ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສາມັກຄີ
ທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການໂດຍ: ສະຖາບັນເທັກໂນໂລຢີລາຊະມົງຄົນ ກາລະສິນ

ບົດທົດສະດີທີ 1
ຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
2. ບອກຄວາມໝາຍຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
3. ບອກປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ເນື້ອໃນ

1.1 ຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ກໍມີຄວາມສຳຄັນໃນການໃຫ້ຮົ່ມເງົາ ແລະ ອື່ນໆ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ໃນປະເທດຕ່າງໆ ກໍ່ຍອມຮັບວ່າພືດເຫລົ່ານີ້ມີຄວາມສຳຄັນແທ້ ເພາະມັນຊ່ວຍເປັນອາຫານຕາພັກ ຜ່ອນຢ່ອນໃຈ ຈົນເຖິງຂັ້ນຍອມລົງທຶນຈຳນວນມະຫາສານໃນການສ້າງສວນສາທາລະນະ ປູກໄມ້ ດອກ-ໄມ້ປະດັບນາໆຊະນິດໃຫ້ຄົນໄດ້ເບິ່ງໄດ້ຊົມ. ບ້ານເຮົາດິນຟ້າອາກາດທີ່ເໝາະສົມແກ່ການປູກ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບຫລາຍໆຊະນິດ.

1.1.1 ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ສັງຄົມ

ຍ່ອມເປັນທີ່ຮູ້ກັນແລ້ວວ່າໃນປະຈຸບັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບມີຄວາມຈຳເປັນແກ່ສັງຄົມປະຈຸບັນ ມະນຸດມີຄວາມຈະເລີນຫລາຍຂຶ້ນທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ວັດທະນະທຳການຮັກ ຄວາມສວຍງາມກໍ່ຍິ່ງເພີ່ມທະວີຂຶ້ນ ເມື່ອປະຊາຊົນເພີ່ມຂຶ້ນ ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ຂອງ ຕ່າງໆ ເພື່ອປະກອບການດຳລົງຊີວິດຂອງຕົນໃຫ້ໄດ້ດີກໍ່ມີເພີ່ມຂຶ້ນອີກດ້ວຍ.

1.1.2 ຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານການຄ້າ

ໃນການຜະລິດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບເພື່ອການຄ້ານັ້ນ ນັບມື້ຈະມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະເທດເຮົາຫລາຍຂຶ້ນ ເພາະເປັນສິ່ງທີ່ມະນຸດຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເກືອບທຸກຄົນທຸກໆປະເທດໃນທົ່ວໂລກຕະຫລອດການຄ້າໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບນັບມື້ຈະຂະຫຍາຍຕົວກ້ວາງຂວາງອອກ ແລະ ມີປະລິມານຫລາຍຂຶ້ນ ໃຫ້ທັນກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ ຈຶ່ງເປັນທີ່ເຊື່ອໄດ້ວ່າ ໃນອະນາຄົດຂອງການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບນັ້ນຈະກ້າວໄປສູ່ເຖິງວິທີການຜະລິດເໝືອນກັບການຜະລິດທາງດ້ານກະສິກຳ ໃນຂະແໜງອື່ນໆ ໄດ້ເໝືອນກັນ.

1.2 ຄວາມໝາຍຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ດອກ -ໄມ້ປະດັບ ຫລື ໄມ້ໃບ ຊຶ່ງມີຄວາມມຸ້ງໝາຍຕ້ອງການພັນໄມ້

ດອກ-ໃບໄມ້ ຫລື ສິ່ງທີ່ກ່ຽວພັນກັບດອກ-ໄມ້ປະດັບທຸກຊະນິດ.

1.2.1 ຄວາມໝາຍຂອງໄມ້ດອກ

ໝາຍເຖິງການປູກໄມ້ດອກເພື່ອຕັດດອກ ຫລື ເບິ່ງຄວາມງາມຂອງດອກຢູ່ໃນຕົ້ນ ເຊັ່ນ: ດາວເຮືອງ ເບັນຈາມາດ ເຍີບີລາ.

1.2.2 ຄວາມໝາຍຂອງໄມ້ປະດັບ

ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ປະດັບ ເຊິ່ງສ່ວນຫລາຍເປັນໄມ້ໃບ ແລະ ໄມ້ກະຖັງ. ການປູກໄມ້ໃບ ຫລື ໄມ້ປະດັບປະເພດນີ້ ແມ່ນຈະເບິ່ງຄວາມສວຍງາມ ຂອງ ຮູບຊົງ ແລະ ໃບ ເຊັ່ນ: ໂກສິນ, ດອກເຈ້ຍ ແລະ ຫາງຍູງ.

1.3 ປະໂຫຍດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ປະໂຫຍດຂອງໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບມີຫລາຍຢ່າງນອກຈາກເປັນສິ່ງທີ່ສວຍງາມປະດັບເອ້ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ຫລືຮັບໃຊ້ສັງຄົມເປັນຕົ້ນແມ່ນໃຊ້ໃນວຽກຕ່າງໆເປັນຕົ້ນແມ່ນບຸນທາງພຸດທະສາດສະໜາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເປັນທີ່ພັກຜ່ອນຢ່ອນໃຈ ເຊັ່ນ:

1. ໃຫ້ເກີດຄວາມເພີດເພີນທາງຈິດໃຈແກ່ມະນຸດ
2. ການໃຊ້ເວລາຫ່ວາງໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ
3. ຢຶດຖືເປັນອາຊີບໄດ້.

1.3.1 ເກີດຄວາມເພີດເພີນທາງຈິດໃຈແກ່ມະນຸດ

ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງມະນຸດແລ້ວ ມະນຸດທຸກຄົນໂດຍສະພາບພື້ນຖານຂອງຈິດໃຈຍ່ອມຕ້ອງການພົບ ເຫັນສິ່ງທີ່ສວຍງາມຕາມທຳມະຊາດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ. ເມື່ອນຳມາປູກປະດັບສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ກໍ່ຈະເພີ່ມຄວາມສວຍງາມໃຫ້ສະຖານທີ່ນັ້ນໆ.ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສຸກຄວາມຈະເລີນຕາຈະເລີນໃຈແກ່ເຈົ້າຂອງ ແລະ ຜູ້ມາພົບເຫັນອີກດ້ວຍ.

1.3.2 ເວລາຫວ່າງໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ

ການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບກໍ່ແມ່ນກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ມະນຸດເຮົາໃຊ້ເວລາຫວ່າງໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ ໂດຍສະເພາະ ພວກເຮົາ ອາດໃຊ້ເວລາຫວ່າງ ມາປະດັບປະດາບ້ານ ເຮືອນໃຫ້ງາມແລ້ວ ເຮົາອາດຈະໃຊ້ເວລານັ້ນ ຕັດແຕ່ງຕົ້ນໄມ້ , ຂະຫຍາຍ ພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ບົວລະບັດຮັກສາເຊິ່ງເປັນກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ເຮັດ ໃຫ້ຫລຸດຜ່ອນຄວາມຕຶງຄຽດໃນສະໝອງ

1.3.3 ການຢຶດຖືເປັນອາຊີບໄດ້

ການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ນອກເໜືອຈະພາໃຫ້ເກີດຄວາມເພີດເພີນ, ຄວາມສວຍງາມ ຫລືເປັນອາຫານຈົນກະທັ້ງເປັນຢາປິ່ນປົວແລ້ວ ປະຈຸບັນການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບສາມາດເຮັດເປັນອາຊີບຫລັກ ຫລື ອາຊີບສຳຮອງເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ ໃນແຜນພັດ

ທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບເປັນພືດຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ ເປັນພືດທີ່ໄດ້ຮັບການສົ່ງອອກສ່ວນໃຫຍ່ ຄື ກ້ວຍໄມ້ ນັບທັງໃນຮູບຂອງຕົ້ນ ແລະ ດອກ ສ່ວນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ສົ່ງອອກໃນຮູບໄມ້ກະຖັງ, ກິ່ງຊຳ ແລະ ທ່ອນພັນ ເຊິ່ງໄມ້ປະດັບ ທີ່ສົ່ງອອກໄດ້ແກ່ ໂກສົນ ແລະ ອື່ນໆ.

ບົດທີດສະດີທີ 2
ປະເພດ ແລະ ຊະນິດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ອະທິບາຍປະເພດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
2. ອະທິບາຍຊະນິດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ເນື້ອໃນ

2.1 ອະທິບາຍປະເພດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ການຈຳແນກປະເພດໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບນັ້ນມີຄວາມຈຳເປັນຫລາຍ ແລະ ສຳຄັນຕ້ອງພິຈາລະນາໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ການເອີ້ນຊື່ພັນໄມ້ນັ້ນແມ່ນບົ່ງບອກປະເພດພັນໄມ້ ແລະ ສາມາດບອກໄດ້ລັກສະນະພັນໄມ້ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເມື່ອເວົ້າເຖິງໄມ້ຕັດດອກກໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າ ພັນໄມ້ດອກນັ້ນປູກໄວ້ເພື່ອຕັດດອກມາໃຊ້ ຫລືຕັດດອກຈຳໜ່າຍ ເຊິ່ງຕ່າງກັບພັນໄມ້ຊະນິດອື່ນໆທີ່ປູກໄວ້ເບິ່ງດອກຢູ່ຕົ້ນ ຖ້າຈະຕັດດອກມາໃຊ້ ຫລືຈຳໜ່າຍແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ປະໂຫຍດຄຸ້ມຄ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ລັກສະນະຄຸນສົມບັດຂອງພັນໄມ້ນັ້ນໆ ບໍ່ເໝາະທີ່ຈະຕັດດອກມາຈາກຕົ້ນ ເຊັ່ນອາດມີກ້ານດອກສັ້ນເກີນໄປ ຫລືດອກນັ້ນບໍ່ທົນທານ ຖ້າຈະຕັດອອກມາຈາກຕົ້ນຄວາມງາມຂອງດອກທີ່ຢູ່ຕົ້ນຫລາຍກ່ວາຄວາມງາມທີ່ຈະຕັດດອກອອກມາປະດັບຕົກແຕ່ງທີ່ອື່ນໆ ພັນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບສາມາດຈຳແນກໄດ້ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

2.1.1 ປະເພດໄມ້ດອກ

ໝາຍເຖິງການປູກໄມ້ດອກເພື່ອຕັດດອກອອກຈຳໜ່າຍເປັນການຄ້າແຕ່ຢ່າງດຽວເທົ່ານັ້ນ ລັກສະນະພັນໄມ້ດອກທີ່ດີຕ້ອງມີຄວາມງາມສະດຸດຕາປະທັບໃຈ ເມື່ອຕັດດອກອອກຈາກຕົ້ນບໍ່ແຫ່ວງ່າຍ, ມີຄວາມທົນທານ ແລະ ມີອາຍຸຍືນ. ການເຮັດສວນປະເພດນີ້ຈະມີພັນໄມ້ດອກຫລາຍຊະນິດ ທີ່ຕັດດອກສະຫລັບກັນໄປຕາມລະດູການ ຫລື ແລ້ວແຕ່ເຈົ້າຂອງສວນຈະເພາະພັນພັນໄມ້ດອກໄດ້ຫລາຍຫລືໜ້ອຍ ໄມ້ໃຫ້ດອກທົ່ວໆໄປທີ່ປູກເປັນການຄ້າ ກໍ່ຄື: ກຸຫລາບ, ເຢັປີລາ, ເບັນຈາມາດ, ຊ່ອນກິ່ນ, ດາວເຮືອງ, ດາວກະຈາຍ, ດອກສາມປີບໍ່ແຫ່ວ, ຫອນໄກ່ ແລະ ອື່ນໆ.

2.1.2 ປະເພດໄມ້ໃບ

ໝາຍເຖິງໄມ້ປະດັບ ເຊິ່ງສ່ວນຫລາຍເປັນໄມ້ພວກໃບ ແລະ ເປັນໄມ້ທີ່ປູກໃນໂຖການເຮັດສວນໄມ້ປະດັບ ຫລືໄມ້ໃບປະເພດນີ້ ມັນຕ້ອງມີເຮືອນປຸກເພື່ອເພາະພັນໄມ້ ແລະ ໃນເວລາດຽວກັນກໍ່ຕ້ອງການເຮືອນປູກ ເພື່ອເພາະຊຳເບ້ຍໄມ້ອ່ອນ ທີ່ເກີດຈາກການຂະຫຍາຍພັນ

ເພື່ອທະວີຈຳນວນພັນໄມ້, ພັນໄມ້ທີ່ຂະຫຍາຍພັນເປັນຕົ້ນໃໝ່ຂຶ້ນນັ້ນກໍ່ຕ້ອງການດູແລເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ຕ້ອງການສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມ. ສ່ວນຫລາຍໄມ້ໃບຕ້ອງການບ່ອນມີແສງພໍປະມານ ຫລື ຮົ່ມ ເຊັ່ນ: ສາວນ້ອຍປະແປງ ນອກຈາກນີ້ ກຸຫລາບບາງຊະນິດເປັນໄມ້ຕັດດອກທີ່ນິຍົມກັນມາຕັ້ງແຕ່ດົນນານເພາະມີດອກຈູມ ຫລື ດອກທີ່ພວມບານບາງຊະນິດສາມາດແຍ້ມບານໄດ້ດົນ ພັນທີ່ບານໄດ້ງ່າຍນັ້ນບໍ່ນິຍົມເປັນໄມ້ຕັດດອກ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ດອກແຫ່ວໄດ້ງ່າຍ.

2.1.3 ອະທິບາຍປະເພດໄມ້ດອກ.

ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການຊົມຄວາມງາມຂອງດອກທີ່ຕິດຢູ່ກັບຕົ້ນຫລາຍກ່ວາການຕັດດອກອອກຈາກຕົ້ນ ຄືໄມ້ຕັດດອກທີ່ກ່າວມາແລ້ວ ໄມ້ດອກປະເພດນີ້ມີດອກທີ່ບອບບາງມີລັກສະນະຄຸນສົມບັດບໍ່ເໝາະສົມທີ່ຈະເຮັດເປັນໄມ້ຕັດດອກ ຫລືຕັດດອກອອກມາຈາກຕົ້ນເພາະມີກ້ານດອກສັ້ນ ກີບບາງ ຖ້າຕັດດອກອອກຈາກຕົ້ນ ກໍ່ບໍ່ຢູ່ໃນສະພາບເດີມໄດ້ດົນເໝືອນກັບຢູ່ຕົ້ນຂອງມັນ ເຊັ່ນ: ດອກເຈ້ຍ, ສະບາ, ດອກເຂັມ, ກາລະກັບ, ພິທູເນຍ ແລະ ອື່ນໆ. ດອກໄມ້ເຫລົ່ານີ້ກໍ່ເປັນດອກໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສາມາດຈັດເປັນດອກໄມ້ຕັດດອກ ນອກຈາກນີ້ໃຊ້ປູກໃນແປງເປັນພຸ່ມເພື່ອໃຫ້ດອກຢູ່ກັບຕົ້ນເຊັ່ນ ດອກໄມ້ອື່ນໆ ທີ່ປູກເພື່ອຕ້ອງການຊົມຄວາມງາມຂອງດອກຢູ່ຕົ້ນ.

2.1.4 ພັນໄມ້ປະດັບປະເພດໄມ້ໃບ

ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ທີ່ມີຄວາມມຸ້ງໝາຍ ແລະ ຕ້ອງການໃຊ້ພັນໄມ້ເຫລົ່ານີ້ເປັນເຄື່ອງປະດັບອາຄານສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງດອກຂອງມັນ ແຕ່ຄຳນຶງເຖິງຮູບຮ່າງຄວາມສວຍງາມ ລຳຕົ້ນ ແລະ ໃບເປັນສິ່ງສຳຄັນ ເຊິ່ງບາງຊະນິດອາດບໍ່ເຄີຍມີດອກເລີຍກໍ່ໄດ້ ແຕ່ໃບຂອງມັນ ຮູບຮ່າງຂອງລຳຕົ້ນງາມໜ້າເບິ່ງ ແລະ ມີຮູບຊົງທີ່ໄດ້ດົນຊຶ່ງອາດແບ່ງອອກດັ່ງນີ້:

1. ໃບ: ພັນໄມ້ທີ່ມີຮູບຮ່າງລັກສະນະຂອງໃບສວຍງາມ ມີສີສັນຮູບຮ່າງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ມີຄວາມມຸ້ງໝາຍທີ່ຈະໃຊ້ຄວາມງາມຂອງໃບເປັນສຳຄັນ ເຊັ່ນ: ໂກສົນ ແລະ ບອນບາງຊະນິດ.

2. ບອນ : ເປັນໄມ້ໃບທີ່ຄົນນິຍົມປູກມາດົນ ເພາະຄວາມງາມພິດສະດານຂອງໃບມີຫລາຍຊະນິດ ການບົວລະບັດຮັກສາງ່າຍ ແຕ່ມີຂໍ້ເສຍຢູ່ທີ່ວ່າ : ບ່ອນມີໄລຍະພັກຕົວ ເມື່ອເຖິງໄລຍະພັກຕົວ ໃບຈະບໍ່ມີ ຈະມີແຕ່ຫົວ ແລະ ໜໍ່ໃນດິນເທົ່ານັ້ນ.

3. ເຟີນຣ: ເປັນໄມ້ຊະນິດນຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມງາມ ໃນຮູບຮ່າງລັກສະນະ ເໝືອນກັນກັບບອນ ຕະຫລາດດອກໄມ້ຕ້ອງການຫລາຍ ເພາະໃບເຟີນຣ ໃຊ້ຮ່ວມກັບດອກໄມ້ອື່ນໆ ໃນການຈັດດອກໄມ້ ກ້ານດອກຍາວພໍທີ່ຈະຈັດດອກໄດ້ດີມີຄວາມທົນບໍ່ແຫ່ວແຫ້ງງ່າຍ ການປູກດູແລຮັກສາງ່າຍ ເຟີນມັກທີ່ຊຸ່ມຊື່ນ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນໄດ້ໄວ ຊາວສວນທີ່ມັກປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບມັກຈະປູກເຟີນຣເພື່ອຕັດໃບຂາຍຮ່ວມກັບດອກໄມ້ອີກດ້ວຍ.

4. ປຣົກ : ເປັນໄມ້ໃບອີກຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມນິຍົມເຊັ່ນດຽວ ກັບເຟຣິນ ສ່ວນຫລາຍປູກລົງໃນໜານ ເພື່ອຕັດໃບຂາຍ, ໃບສີຂຽວສວຍງາມ, ໂດຍສະເພາະໃຊ້ຈັດດອກໄມ້

ການດູແລຮັກສາງ່າຍ ແລະ ການຂະຫຍາຍພັນກໍ່ງ່າຍ ອາດຈະແຍກ ຫລືໃຊ້ເມັດປູກກໍ່ໄດ້. ໃນປະຈຸບັນນີ້ປຣິກການຍາວ ຫລື ປຣິກກ້ານເຊິ່ງ ມີຄວາມນິຍົມຫລາຍກ່ວາປຣິກກ້ານອ່ອນ.

5. ໂກສິນ: ກໍ່ເປັນໄມ້ໃບທີ່ມີຄວາມງາມໃນເລື່ອງຮູບຮ່າງລັກສະນະ ແລະ ສີສັນແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນດຽວກັບບອນ ແລະ ນິຍົມປູກມາດົນຄືກັນກັບບອນ ແລ້ວແຕ່ການໃຊ້ໃບໂກສິນ ຈັດດອກໄມ້ນັ້ນມີນ້ອຍກ່ວາເຟີນຣ ແລະ ປຣິກ. ນອກຈາກນີ້ຍັງມີໄມ້ອີກຫລາຍຊະນິດທີ່ໃຊ້ປູກເພື່ອປະດັບໂດຍເບິ່ງຄວາມງາມຂອງໃບ ແຕ່ບໍ່ຄ່ອຍນິຍົມຕັດໃບມາຈັດດອກໄມ້ເຊັ່ນທີ່ກ່າວມານອກຈາກນີ້ຍັງມີໝາກຜູ້ໝາກແມ່ ແລະ ອື່ນໆ.

6. ໄມ້ໃນໂຖ: ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ໃຫ້ດອກ ແລະ ພັນໄມ້ໃຫ້ໃບກໍໄດ້ ຫລື ພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ ທີ່ມີຮູບຮ່າງລັກສະນະຂອງຕົ້ນໃຫ້ດອກ, ໃຫ້ໃບທີ່ ງົດງາມເມື່ອຢູ່ໃນໂຖປູກ. ມີພັນໄມ້ຫລາຍຊະນິດທີ່ຂຶ້ນຢູ່ກັບພື້ນດິນ ທີ່ເບິ່ງແລ້ວກໍ່ບໍ່ງາມປານໃດ ແຕ່ເມື່ອຂຸດນຳມາປູກໃສ່ໂຖ ປູກແລ້ວກັບເກີດຄວາມງາມ ແລະ ເພີ່ມຄຸນຄ່າຂຶ້ນມາອີກດ້ວຍ.

ການປູກໄມ້ໃນໂຖນັ້ນ ສ່ວນໃຫ່ຍເປັນພັນໄມ້ທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ແລະ ຕ້ອງການຄວາມເອົາໃຈໃສ່ບົວລະບັດຮັກສາຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ພວກພັນໄມ້ດັ່ງກ່າວກໍ່ມີຄວາມໝາຍ ອີກ ຄື: ຕ້ອງການໃຊ້ໂຖເພື່ອເຄື່ອນທີ່, ໃຊ້ປະດັບຕຶກແຕ່ງອາຄານ ເຊິ່ງເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ງ່າຍ.ການປູກໄມ້ໃສ່ໂຖນິຍົມກັນປູກຫລາຍໃນກຸ່ມທີ່ຕ້ອງການພັນໄມ້ເພື່ອໃຊ້ປະດັບອາຄານ ທັງພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນ ເພາະສາມາດປ່ຽນແປງ ແລະ ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ສະເໝີ ເຊິ່ງແຕກຕ່າງກັບພວກທີ່ປູກໃນດິນຕາມທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ການປູກຕົ້ນໜ້າງົວກໍ່ນິຍົມກັນປູກໃສ່ໂຖ. ຍັງມີໄມ້ດອກ-ໄມ້ໃບອີກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂກສິນ, ປຣິກ, ເຟີນຣ, ບອນ ແລະ ອື່ນໆ.

2.2 ອະທິບາຍຊະນິດຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ປະຈຸບັນການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ແມ່ນກຳລັງກ້າວໜ້າແຜ່ອອກໄປສູ່ສະຖານທີ່ຈຳໜ່າຍພັນໄມ້ຫລາຍແຫ່ງ ແຕ່ກ່ອນເຄີຍຈຳໜ່າຍແຕ່ພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແຕ່ປະຈຸບັນກໍ່ມີພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ເພື່ອການຄ້າເກີດຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບເພື່ອສົ່ງອອກ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

2.2.1 ພັນໄມ້ດອກ

ຄວາມມຸ້ງໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ຕ້ອງການດອກ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນການຜະລິດຈຶ່ງຜະລິດໃຫ້ໄດ້ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບທາງດອກສູງຍິ່ງມີລາຄາ ແລະ ຄຸນຄ່າສູງ. ສະນັ້ນ, ພັນໄມ້ດອກຈຶ່ງເປັນພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງ ມີຄຸນສົມບັດທາງດອກເປັນສຳຄັນ ເລື່ອງໃບ ແລະ ລັກສະນະຂອງລຳຕົ້ນນັ້ນບໍ່ມີຄວາມມຸ້ງໝາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໄມ້ດອກກໍ່ຕ້ອງພິຈາລະນາໃນການແບ່ງອີກ ຄື:

1. ໄມ້ຕັດດອກ : ຄືໄມ້ດອກຊະນິດທີ່ປູກໄວ້ເພື່ອຕັດດອກອອກຈາກຕົ້ນມາໃຊ້ຫລືຈຳໜ່າຍ ເຊັ່ນ : ເຍີບີລາ, ເບັນຈາມາດ, ກຸຫລາບ ແລະ ອື່ນໆ.

2. ເຍີບີລາ : ເປັນໄມ້ດອກຊະນິດໜຶ່ງທີ່ນິຍົມກັນປູກມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ ເພາະດອກສວຍງາມ ແລະ ມີຄວາມສະໝ່ຳສະເໝີ ແລະ ນິຍົມກັນປູກຢ່າງຫລວງຫລາຍ ມີຮູບຮ່າງສີສັນໃຫ້ເລືອກຫລາຍ ກ້ານດອກຍາວພໍໃຊ້ ມີຄວາມທົນທານ ເປັນດອກທີ່ມີລາຄາປານກາງ ການປູກ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາກໍງ່າຍ.

3. ເບັນຈາມາດ: ເປັນໄມ້ຕັດດອກທີ່ມີລາຄາແພງ ແລະ ນິຍົມກັນໃນທ້ອງຕະຫລາດ ຮູບຂອງດອກມີຄວາມສວຍງາມ ມີກ້ານດອກຍາວ ແລະ ມີຄວາມທົນທານພໍປະມານ ການປູກ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາງ່າຍ, ສາມາດປູກເປັນອາຊີບໄດ້.

4. ໄມ້ດັດ ແລະ ໄມ້ແຄຣະ (Miniature & Bonsai) ເປັນໄມ້ປະດັບອີກຊະນິດນຶ່ງທີ່ມີຄວາມມຸ້ງໝາຍໃນຄວາມງາມຂອງຮູບຮ່າງລັກສະນະຮູບຊົງຂອງຕົ້ນ, ກິ່ງ, ໃບ, ດອກ ແລະ ໝາກ. ໄມ້ດອກ ຫລື ໄມ້ແຄຣະນັ້ນຈະມີຮູບຊົງເກີດຂຶ້ນໄດ້ໂດຍການຕັດຕົກແຕ່ງຂອງເຈົ້າຂອງຜູ້ປູກ ການດູແລເອົາໃຈໃສ່ມີຫລາຍ ໂດຍສະເພາະໄມ້ດັດນັ້ນນິຍົມກັນປູກລົງໃນດິນກໍ່ມີ ແລະ ປູກໃນໂຖກໍ່ມີ. ແຕ່ໄມ້ແຄຣະນັ້ນ ຕ້ອງການປູກໃນໂຖເພື່ອໃຫ້ແຄຣະແກ່ນເປັນສຳຄັນ. ໄມ້ດັດ ຫລື ໄມ້ແຄຣະ ຖືວ່າເປັນໄມ້ປະດັບທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງເຕັມໄປດ້ວຍສິລະປະ ແລະ ຄວາມນຶກຄິດ ສະແດງເຖິງສີມືຂອງເຈົ້າຂອຜູ້ປູກ. ການບົວລະບັດຮັກສາມີຫລາຍກ່ວາພວກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບອື່ນໆ. ໄມ້ດັດ ແລະ ໄມ້ແຄຣະ ເປັນໄມ້ທີ່ມີລາຄາສູງ ແລະ ສ່ວນຫລາຍກໍ່ມີອາຍຸຍືນນານ.

2.3 ອະທິບາຍປະເພດໄມ້ຢືນຕົ້ນ

ໝາຍເຖິງພັນໄມ້ທີ່ມີອາຍຸນານກ່ວາ 2 ປີ ບາງຊະນິດອອກດອກໃນປີທຳອິດ ແຕ່ ເມື່ອອອກດອກ ອອກໝາກແລ້ວ ກໍ່ຍັງບໍ່ຕາຍ ຍັງມີດອກ ມີໝາກ ຄັ້ງທີສອງ ທີສາມ ທີສີ່ ຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆ ຫລື ຫລາຍກ່ວານັ້ນ ພວກນີ້ອາດມີອາຍຸໄດ້ເຖິງຮ້ອຍປີ ແລະ ມີທັງລັກສະນະຕ່າງໆ ຕ່າງກັນ ມີທັງຕົ້ນນ້ອຍ ແລະ ຕົ້ນໃຫ່ຍ.

2.3.1 ພັນໄມ້ປະດັບປະເພດຢືນຕົ້ນ

ເປັນພັນໄມ້ປະດັບຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນໄມ້ຢືນຕົ້ນ, ມີລຳຕົ້ນດຽວ ແຕກກິ່ງກ້ານ ແລະ ແໜງ ແຜ່ສາຂາສ່ວນເທິງ ໃຫ້ຄວາມຮົ່ມເຢັນ ແລະ ສວຍງາມ. ບາງຊະນິດມີດອກດົກ ແລະ ສວຍງາມ. ສ່ວນຫລາຍມີອາຍຸຍືນ ແລະ ມີຮູບຕ່າງກັນ ມີທັງສູງ ແລະ ເຕັ້ຍແຜ່ກະຈາຍ ພວກໄມ້ຕົ້ນທີ່ມີດອກດົກອອກດອກພ້ອມກັນມີ : ຫາງນົກຍູງ, ຕົ້ນຄູນເຫລືອງ ແລະ ອື່ນໆ ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີອີກຫລາຍຊະນິດ ເຊັ່ນ : ທູກວາງ, ອະໂສກ, ຢູຄາລິບຕັສ ແລະ ດອກເຈ້ຍ.

ບົດທີດສະດີທີ 3
ປັດໃຈ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ອະທິບາຍ ປັດໃຈເລື່ອງດິນໃນການປູກໄມ້ດອກ
2. ອະທິບາຍຜົນກະທົບຂອງແສງສະຫ່ວາງ ທີ່ມີຕໍ່ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
3. ອະທິບາຍກ່ຽວກັບອຸ່ນນະພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມ
4. ອະທິບາຍກ່ຽວກັບທາດອາຫານທີ່ສຳຄັນ
5. ອະທິບາຍກ່ຽວກັບ ລະບົບນ້ຳ ແລະ ການໃຫ້ນ້ຳ.

ເນື້ອໃນ

3.1 ດິນ

ດິນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ.ຜູ້ປູກຕ້ອງທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຮູ້ກ່ອນວ່າ ດິນທີ່ມີບັນຫານັ້ນຈະແກ້ໄຂບັນຫາແນວໃດແຕ່ຕ້ອງອາໃສຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມຕັ້ງໃຈບາງຄັ້ງອາດຕ້ອງການເວລາໄລຍະໜຶ່ງ ການທີ່ຕົ້ນໄມ້ຈະມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ໄດ້ເປັນປົກກະຕິນັ້ນຕ້ອງການປັດໃຈ 4 ປະການ ຄື:

1. ນ້ຳ ຫລືຄວາມຊຸ່ມທີ່ສະໝ່ຳ ສະເໝີ
2. ອາກາດ
3. ແຮ່ທາດອາຫານທີ່ພຽງພໍ.ພືດຕ້ອງການອາຫານຢ່າງໜ້ອຍ16 ທາດຫາກຂາດທາດໃດ ທາດນໜຶ່ງ ຈະມີອາການຜິດປົກກະຕິເກີດຂຶ້ນກັບພືດ.
4. ສະພາບແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ : ອຸນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມ ກັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ.

3.1.1 ລັກສະນະດິນທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການການປູກໄມ້ດອກ

ດິນພຸຜຸ່ຍ ເໝາະແກ່ການລະບາຍນ້ຳ, ການຖ່າຍເທອາກາດ,ແສງແດດສ່ອງຜ່ານໄດ້ສະດວກ, ພືດສາມາດງອກງາມ ແລະ ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ. ສ່ວນຫລາຍເປັນດິນທີ່ມີສີດຳເພາະມີຈຳນວນອິນຊີວັດຖຸປົນຢູ່ຫລາຍ, ມີພວກຈຸລິນຊີທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ພືດຫລາຍ ແລະ ຍັງເປັນໂຕຊ່ວຍ ໃຫ້ແກ່ການເໜົ່າເປື່ອຍ.

3.1.2 ການປັບປຸງດິນ

ຄວນເພີ່ມທາດອິນຊີວັດຖຸທີ່ສະຫລາຍຕົວດີແລ້ວຈະໄດ້ຜົນໄວ.ອິນຊີວັດຖຸເປັນຄຳທີ່ມີຄວາມໝາຍ ກ້ວາງ ຂອງສິ່ງທັງຫລາຍທີ່ໄດ້ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນບົ່ມ, ຊາກພືດ, ຊາກສັດ, ລຳຕົ້ນ-ໃບຂອງພືດ, ຮາກພືດ, ຂີ້ເລື່ອຍ ລວມທັງຈຸລິນຊີ ທີ່ມີຊີວິດໃນດິນ ແລະ ອື່ນໆ. ບໍ່ວ່າຈະມີຊີວິດຢູ່ ຫລືຕາຍແລ້ວ ແລະ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆຂອງການສະຫລາຍຕົວ ກໍ່ນັບວ່າເປັນອິນຊີວັດຖຸຢູ່ໃນດິນທັງນັ້ນ. ອິນຊີວັດຖຸຈະຜຸພັງກໍ່ໄດ້ເນົ່າເປື່ອຍໄດ້ກໍ່ດ້ວຍຈຸລິນຊີ ຊ່ວຍຍ່ອຍສະຫລາຍ, ເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການສະຫລາຍຕົວອາດເປັນ 2-3 ເດືອນ ຫລືຈົນເຖິງ 1 ປີ. ເມື່ອອິນຊີວັດຖຸສະຫລາຍຕົວດີແລ້ວ ຊ່ວຍໃຫ້ອະນຸພາກຂອງດິນເກາະກັນ, ຈະຊ່ວຍອຸ້ມນ້ຳ ແລະ ປົດປ່ອຍທາດອາຫານສຳຄັນໃຫ້ແກ່ພືດ. ການທີ່ເຮົາໃຫ້ຝຸ່ນຄອກລົງໄປໃນດິນກໍ່ເພາະຝຸ່ນຄອກເປັນອິນຊີວັດຖຸຢ່າງໜຶ່ງ ເມື່ອສະຫລາຍຕົວແລ້ວຈຶ່ງເທົ່າກັບເປັນການເພີ້ມອາຫານ ຫລືປັບປຸງດິນນັ້ນເອງ

3.1.3 ການປັບປຸງດິນໂດຍວິທີຊີວະພາບ

ແມ່ນການປັບປຸງດິນໂດຍວິທີໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຢູ່ໃນທຳມະຊາດໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດເຊິ່ງໄດ້ຈາກ ເສດພືດ ຫລື ສັດ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນຄອກ ແລະ ຝຸ່ນບົ່ມ.

1. ຝຸ່ນຄອກ: (Manure) ໄດ້ແກ່ມູນສັດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ:ມູນງົວ, ມູນຄວາຍ, ມູນເປັດ ແລະ ມູນໄກ່ຖືວ່າຂາດບໍ່ໄດ້ສຳລັບການປັບປຸງດິນປູກໂດຍສະເພາະໄມ້ໂຖ
2. ຝຸ່ນບົ່ມ: ເປັນວັດຖຸປັບປຸງດິນໄດ້ດີ, ຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບທາງພີຊິກຂອງດິນດີຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ດິນຜຸຜ່ຍ, ລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີ ແລະ ຍັງເກັບຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດີພໍເໝາະກັບພືດ ນອກຈາກ ນີ້ຍັງເພີ່ມທາດອາຫານໃຫ້ແກ່ພືດ .
3. ໃບໄມ້ຜຸແຫ້ງ: ຖືວ່າເປັນວັດຖຸປັບປຸງດິນໄດ້ດີ, ຊ່ວຍປັບປຸງການລະບາຍນ້ຳ, ເຮັດໃຫ້ດິນປະສົມ ມີຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ມີທາດອາຫານແກ່ພືດອີກ.

3.2 ແສງສະຫ່ວາງ

ແສງທີ່ຕົ້ນໄມ້ໄດ້ຮັບມີຄວາມເຂັ້ມ ແລະ ຈຳນວນຊົ່ວໂມງແສງແດດຕ່າງກັນໄປຕາມລະດູການຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງໃນແຕ່ລະມື້ຂອງລະດູຕ່າງໆ ແສງຂອງດວງອາທິດມີຄວາມເຂັ້ມຕ່າງກັນ ປົກກະຕິໃນລະດູຝົນ ແລະ ລະດູໜາວຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຈະຕ່ຳກ່ວາລະດູຮ້ອນ ຖ້າຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງມີຫລາຍພືດຈະສັງເຄາະແສງໄດ້ຫລາຍ ພືດຈະມີອາຫານເກັບໄວ້ໄດ້ຫລາຍ ທັງນີ້ຂຶ້ນກັບຊະນິດຂອງດອກໄມ້ເຊັ່ນ: ໄມ້ໃນຮົ່ມ, ໄມ້ໃບ ຫລື ຖ້າແສງຫລາຍເກີນໄປ ໃບຈະໄໝ້ ຫລື ໄມ້ໃບບາງຊະນິດ ເຊັ່ນ: ເສດຖີປະສົມ, ບອນສີ ຈະໃຫ້ສີດີກ່ວາ.

3.2.1 ຄຸນນະພາບຂອງແສງສະຫ່ວາງ ແລະ ໄລຍະເວລາ

ຄຸນນະພາບຂອງແສງສະຫວ່າງ ຄືຄຸນລັກສະນະບັດສະເພາະຂອງແສງທີ່ເຮັດໃຫ້ພືດສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ພາຍໃຕ້ແສງທຽນ ຫລື ແສງໄຟຟ້າ. ໃນການສັງເຄາະແສງຄວາມສຳພັນລະຫ່ວາງຄື້ນແສງສີແດງ ແລະ ຄື້ນແສງສີຟ້າ ຈະຕ້ອງມີອັດຕາສ່ວນທີ່ແນ່ນອນ.

ສີຂອງແສງທີ່ເຫັນນັ້ນ ຄືຄຸນລົມບັດຂະໜາດຄື້ນແສງ ເພາະສະນັ້ນລະດັບພະລັງງານຂອງແຕ່ລະສີຂອງແສງຈະຕ່າງກັນ. ແສງມີສີນ້ຳເງິນທີ່ມີຂະໜາດຄື້ນແສງສັ້ນ ຄວາມຖີ່ສູງມີພະລັງງານຫລາຍກ່ວາປະມານ 8 ເທົ່າຂອງແສງສີແດງ ພືດຕ້ອງການແສງເພື່ອໃຫ້ຂະບວນການສັງເຄາະແສງດຳເນີນໄປ ແລະ ຂະບວນການສັງເຄາະແສງຈະເກີດໃນໂຄງສ້າງພິເສດພາຍໃນຈຸລັງ ຫລື ອົງປະກອບພາຍໃນຈຸລັງທີ່ເອີ້ນວ່າ ໂຄລໂຣພລາສ (Chloroplasts) ບັນຈຸສີທີ່ສາມາດຈັບແສງ ແລະ ປ່ຽນພະລັງງານອີເລັກໂຕແມັດນິຕິກ ເປັນພະລັງງານເຄມີທີ່ຈຳເປັນທີ່ຊຸກຍູ້ຂະບວນການສັງເຄາະແສງ ເມື່ອເມັດສີຄືໂຄລໂຣຟີນ Chlorophyll (a) ແລະໂຄລໂຣຟີນ Chlorophyll (b) ແລະ ແຄໂຣທີນອຍ (Carotenoid) ໄດ້ຮັບລັງສີທີ່ເບິ່ງເຫັນດ້ວຍຕາເຫລົ່ານີ້ຈະດູດຊັບແສງສ່ວນໃຫຍ່ເປັນແສງສີແດງ ແລະ ແສງສີຟ້າຂອງກຸ່ມແສງ ແລ້ວສະທ້ອນແສງສີຂຽວ. ການດູດຊັບແສງນີ້ອາດທົດລອງໄດ້ຈາກ ການປູກພືດເປັນກຸ່ມທີ່ຂະໜາດເທົ່າກັນໃນ ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຄືກັນ.

ໄລຍະເວລາ : ຈຳນວນຊົ່ວໂມງຂອງແສງໝາຍເຖິງໄລຍະເວລາທີ່ຕົ້ນໄມ້ໄດ້ຮັບແສງສະຫ່ວາງ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງ. ໃນລະດູໜາວ ຈຳນວນຊົ່ວໂມງແສງຈະສັ້ນ ແລະ ລະດູຮ້ອນຈະມີມື້ຍາວ ພືດບາງຊະນິດເກີດຕາດອກໃນມື້ສັ້ນ ເຊັ່ນ: ຕົ້ນບົວຕອງຈະເລີ່ມອອກດອກໃນຊ່ວງທີ່ມື້ເລີ່ມສັ້ນລົງ ແລະ ມີດອກບານເປັນຈຳນວນຫລາຍ. ໃນເດືອນ ພະຈິກໃບຂອງຕົ້ນຄຣິສມາສຈະເລີ່ມປ່ຽນເປັນສີແດງ ໃນຊ່ວງເດືອນຕຸລາເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ມີສີແດງສົດພ້ອມໆກັນໃນຊ່ວງເດືອນທັນວາ ຈຶ່ງເອີ້ນວ່າຕົ້ນຄຣິສມາສ ແລະ ເປັນສັນຍາລັກຂອງເທດສະການຄຣິສມາສດ້ວຍ. ຄວາມສັ້ນ ແລະ ຄວາມຍາວຂອງມື້ ມີຜົນຕໍ່ລັກສະນະຂອງຮາກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບບາງຊະນິດ ຮາກຈະສັ້ນຖ້າປູກໃນລະດູໜາວ ເຊິ່ງມີຊ່ວງມື້ສັ້ນ ແລະ ມີຮາກຍາວເປັນຝອຍເມື່ອປູກໃນລະດູ ຮ້ອນ ຊຶ່ງມີ ມື້ຍາວ.

3.2.2 ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງ ແລະ ປະລິມານຂອງແສງ

1. ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງ : ຈະສູງ ຖ້າຫາກບໍ່ມີເມກ ຫລື ສະພາບຄວາມຊຸ່ມໃນອາກາດມີພຽງເລັກນ້ອຍ ເຊັ່ນ ໃນເຂດທະເລຊາຍ ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຈະນ້ອຍ. ຖ້າຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມຊື້ນສູງ ຫລື ເຂດທີ່ມີເມກ ເພາະວ່າອາຍນ້ຳດູດຮັບລັງສີໄປເປັນສ່ວນຫລາຍ. ສະພາບການດັ່ງກ່າວນີ້ເກີດຂຶ້ນເພາະມຸມ 23,5 ອົງສາ ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຈຶ່ງປ່ຽນ ແປງ ແລະ ຈະຕົກກະທົບພື້ນຜິວໂລກໂດຍກົງຈຳນວນຫລາຍ ໃນຊ່ວງລະດູໜາວມື້ຍາວຈະປ່ຽນ ແປງຫລາຍໃນເຂດໃກ້ຂົ້ວໂລກເພາະຈະມີແສງຕະຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງ ໃນລະດູໜາວການປ່ຽນແປງແບບນີ້ຈະມີບໍ່ຫລາຍເທົ່າໃດເມື່ອຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງເສັ້ນສູນສູດ ເຊິ່ງມີແສງເປັນເວລາ 12-13 ຊົ່ວໂມງ ຕໍ່ມື້ຕະຫລອດປີ.

2. ປະລິມານແສງ : ກິດຈະກຳການສັງເຄາະແສງໃນພືດຈະມີສັດສ່ວນໂດຍກົງກັບຄວາມຍາວຂອງມື້ພາຍໃນຂອບເຂດຈຳກັດ ແລະ ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ເທົ່າກັນ. ການທີ່ໃບໄດ້ຮັບແສງຍາວນານການສັງເຄາະແສງກໍ່ຈະຍາວນານຕາມໄປດ້ວຍເຮັດໃຫ້ພືດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວ

ກ່ວາ ສະນັ້ນ ການປູກພືດ ຫລື ເກັບພືດໄວ້ໃນເຮືອນກ້າເບັ້ງ ຈະຕ້ອງຄິດສະເໝີເຖິງຜົນຂອງການສັງເຄາະແສງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກແສງຫຼຽມ.

3.3 ອຸນຫະພູມ

3.3.1 ອຸນຫະພູມ ແລະ ການອອກດອກ

1. ອຸນຫະພູມ: ມີຜົນຕໍ່ພືດຫລາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ການຈະເລີນເຕີບໂຕຖ້າຫາກອາກາດໜາວຫຼາຍຕົ້ນໄມ້ຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ ແລະ ເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນລະດູຝົນເຊິ່ງມີອຸນຫະພູມພໍເໝາະ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມສູງດ້ວຍ.

2. ການອອກດອກ: ໄມ້ດອກບາງຊະນິດຕ້ອງການອຸນຫະພູມຕໍ່າໃນການອອກດອກ ເຊັ່ນ: ຫົວລິບໃນທຳມະຊາດຫົວຂອງຫົວລິບຈະໄດ້ຮັບອາກາດເຢັນຕະຫລອດ ລະດູໜາວ ໃນຕ່າງປະເທດເຮັດໃຫ້ເກີດຕາດອກ ແລະ ດອກຈະບານໃນລະດູໃບໄມ້ລົ່ນເມື່ອອຸນຫະພູມອຸ່ນ ຂຶ້ນ.

3.4 ຄວາມຊຸ່ມ

ໄມ້ດອກຈະຈະເລີນເຕີບໂຕ ເມື່ອໄດ້ຮັບນ້ຳຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ນ້ຳມີໜ້າທີ່ໃນຂະບວນການຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນພືດ

3.4.1 ຄວາມຊຸ່ມທີ່ມີຜົນກະທົບ

1. ການແບ່ງຈຸລັງ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຈຸລັງ : ຈຸລັງຈະພອງຕົວ ແລະ ແບ່ງຕົວໄດ້ເຕັມ ທີ່ເມື່ອພືດໄດ້ຮັບຄວາມຊຸ່ມພຽງພໍ. ຖ້າເນື້ອເຍື່ອຂອງພືດພອງຕົວໄດ້ນ້ອຍ ການແບ່ງຈຸລັງຈະຊ້າລົງ ສັງເກດໄດ້ຈາກຕົ້ນກຸຫລາບ ເມື່ອເລີ່ມມີດອກກ້ານດອກຈະສັ້ນຫລາຍ ແລະ ຈະຢືດອອກພ້ອມກັນດອກໃຫຍ່ຂຶ້ນຈົນໃຫຍ່ເຕັມສ່ວນ ຖ້າຂາດນ້ຳກ້ານດອກຈະສັ້ນຫລາຍ ຄຸນນະພາບດອກກໍ່ຈະຫລຸດລົງ ຖ້າໄດ້ຮັບນ້ຳພຽງພໍ ຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນເຕີບໂຕດີ ມີໃບໃຫຍ່ ແລະ ດອກສົມ ບູນ.

2. ການສັງເຄາະແສງ: ພືດຕ້ອງການນ້ຳມາໃຊ້ ໃນຂະບວນການສ້າງອາຫານເຊິ່ງເອີ້ນ ວ່າ ການສັງເຄາະແສງ ຖ້າພືດຂາດນ້ຳຂະບວນການນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນບໍ່ໄດ້.

3. ການຄາຍນ້ຳ: ເມື່ອພືດສ້າງອາຫານຂຶ້ນ 1 ກຣາມ ພືດຕ້ອງໃຊ້ນ້ຳ 500 ກຣາມ ມື້ໜຶ່ງໆ ພືດຈຶ່ງຕ້ອງໃຊ້ນ້ຳເປັນຈຳນວນຫລາຍເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕ

3. ການຂະຫຍາຍພັນ: ການທີ່ເມັດຈະງອກ ຫລື ກິ່ງຊຳຈະງອກຮາກ ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ກ້າ ຫຼື ຊຳຕ້ອງຊຸ່ມສະເໝີ ຖ້າວັດຖຸດັ່ງກ່າວແຫ້ງຈະເຮັດໃຫ້ເມັດງອກຊ້າຫລື ບໍ່ງອກ ແລະກິ່ງຊຳຈະຕາຍກ່ອນອອກຮາກ.ປົກກະຕິ ພືດດູດນ້ຳໄປໃຊ້ໂດຍ ທາງຮາກ ດິນຈຶ່ງຕ້ອງ ມີຄວາມຊຸ່ມພຽງພໍແຕ່ຖ້າຫາກດິນຊຸ່ມເກີນໄປ ຮາກຈະບໍ່ມີການຫາຍໃຈ ເພາະວ່ານ້ຳຈະເຂົ້າແທນທີ່ອາກາດໃນ

ດິນເຮັດໃຫ້ພືດຈະເລີນເຕີບໂຕບໍ່ໄດ້. ພືດທີ່ເກີດໃນດິນທີ່ຊຸ່ມ ຫລື ແຫ້ງເກີນໄປ ພືດຈະມີອາການແຫ່ວເໝືອນກັນເພາະທັງສອງກຳລັງຕົກຢູ່ໃນສະພາບຂາດນ້ຳ ຄືຕົ້ນໜຶ່ງມີນ້ຳຫລາຍເກີນໄປຈົນຮາກເໜົ່າບໍ່ສາມາດດູດນ້ຳມາໃຊ້ໄດ້. ສ່ວນອີກຕົ້ນໜຶ່ງມີຮາກດີແຕ່ດິນແຫ້ງມີນ້ຳບໍ່ພຽງພໍໃຫ້ດູດມາໃຊ້ຈຶ່ງມີອາການແຫ່ວແຫ້ງເຊັ່ນດຽວ.

3.5 ແຮ່ທາດອາຫານ

ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດຕ້ອງອາໃສແຮ່ທາດຕ່າງໆ ຢ່າງນ້ອຍ 16 ທາດໃນປະລິມານຕ່າງກັນແລ້ວແຕ່ຊະນິດພືດເຊັ່ນດຽວກັນ. ຖ້າເປັນໂຄງສ້າງທີ່ສຳຄັນ ກໍ່ໃຊ້ບາງທາດເປັນຈຳນວນຫລາຍ ແລະ ບາງທາດກໍ່ໃຊ້ເປັນຈຳນວນນ້ອຍແຕ່ທັງ 16 ທາດຈະເວົ້າເປັນທາດ ທີ່ຈຳເປັນແກ່ຊີວິດຂອງພືດເທົ່ານັ້ນ ຖ້າຂາດທາດໃດໄປ ຫລື ໄດ້ຮັບໃນປະລິມານບໍ່ພໍຈະສະແດງອາການຜິດປົກກະຕິ ຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຕາຍໄດ້.

3.5.1 ທາດອາຫານທີ່ພືດຕ້ອງການໃນປະລິມານຫລາຍ

ຄື ຄາບອນໄດອອກໄຊ໌ (Carbon dioxide), ໄຮໂດເຈນ (Hydrogen) ອອກຊີເຈນ, ໄນໂຕຣເຈນ (Nitrogen), ຟອສຟໍຣັສ (Phosphorous) ໂພແທສຊຽມ (Potassium) ແຄລຊຽມ (Calcium), ຊັລເຟີ (Sulfur) ແລະ ແມກນີຊຽມ(Magnesium).

3.5.2 ແຮ່ທາດອາຫານທີ່ຈຳເປັນ

ມີ 7 ທາດ ແຕ່ພືດຕ້ອງການໃນປະລິມານນ້ອຍຫລາຍ ຄື: ເຫລັກ, ແມງການີສ (Manganese), ໂບຣອນ (Boron), ທອງແດງ (Copper) ສັງກະສີ (Zinc), ຄຣໍລີນ (Chlorine) ແລະ ທາດ ໂມລິບດີນຳ (Molidinum) ເຊິ່ງຕ້ອງການໃນປະລິມານນ້ອຍສຸດ ຄືນ້ອຍກ່ວາ 1 ສ່ວນ ໃນລ້ານ ທາດອາຫານເຫລົ່ານີ້ ມີຢູ່ໃນດິນແດ່ແລ້ວຈະມີບໍ່ພໍກໍ່ຕໍ່ເມື່ອດິນນັ້ນໃຊ້ປູກພືດຕິດຕໍ່ກັນດົນນານ ຫລື ເປັນດິນຊາຍ, ດິນດ່າງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.

3.6 ນ້ຳ ແລະ ການໃຊ້ນ້ຳ

3.6.1 ຄວາມສຳຄັນຂອງນ້ຳ

ພືດທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ຈະຕ້ອງມີນ້ຳຢູ່ປະມານ 90% ແລ້ວຈະສະສົມໄວ້ໃນເນື້ອເຍື່ອຊະນິດຕ່າງໆຂອງພືດ. ນ້ຳເປັນວັດຖຸດິບໃນຂະບວນການສັງເຄາະແສງ ປະລິມານນ້ຳທີ່ໃຊ້ໜ້ອຍຫລາຍ ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບພືດ ແລະ ແສງແດດໃນແຕ່ລະລະດູ ເມື່ອແສງແດດຈາກດວງຕາເວັນແຮງ ພືດຈະສູນເສຍນ້ຳເປັນຈຳນວນຫລາຍ ເນື່ອງຈາກການຄາຍນ້ຳ ແລະ ດິນກໍ່ຈະສູນເສຍນ້ຳດ້ວຍ. ການສູນເສຍນ້ຳດ້ວຍການລະເຫີຍນ້ຳ ການຂາດນ້ຳທັງສອງທາງນີ້ເອີ້ນວ່າ ການລະເຫີຍຄາຍນ້ຳ. ການທີ່ພືດໃຊ້ນ້ຳໃນປະລິມານທີ່ຕ່າງກັນນັ້ນ ອາດຈະເນື່ອງຈາກວ່າ ພືດມີຂະບວນການ

ທາງສະລີລະວິທະຍາແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ຄວາມແຕກຕ່າງກັນທີ່ເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງຄື ອາຍຸການເກັບກ່ຽວຂອງພືດ.

3.6.2 ວິທີການໃຫ້ນ້ຳ

ການໃຫ້ນ້ຳ ກຳນົດໄດ້ຈາກຄວາມຊຸ່ມຂອງດິນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງພືດ. ສຳລັບການກຳນົດຊ່ວງເວລາການໃຫ້ນ້ຳຂອງພືດນັ້ນ ຈະກຳນົດໂດຍຖືເອົາສະພາບຂອງດິນທີ່ແຫ້ງຂາດນ້ຳແມ່ນບໍ່ໄດ້ ເພາະວ່າຖ້າກຳນົດເຊັ່ນນັ້ນ ພືດຈະແຫ່ວແຫ້ງຕາຍ ແລະ ການໃຫ້ນ້ຳທີ່ຖືກຕ້ອງກໍ່ຄວນຈະໃຫ້ນ້ຳທຸກຄັ້ງເມື່ອຄວາມຊຸ່ມໃນດິນເຫລືອພຽງເຄິ່ງໜຶ່ງ ເພາະສະນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ນ້ຳເພີ່ມອີກເພື່ອໃຫ້ນ້ຳໃນດິນໄດ້ປະລິມານພຽງພໍທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ດິນປຽກພຽງພໍຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພືດທີ່ປູກນັ້ນ. ວິທີການໃຫ້ນ້ຳແກ່ພືດມີ 2 ທາງຄື:

1. ການໃຫ້ນ້ຳໃຕ້ດິນ : ການໄຫລຊຶມແກ່ພືດທາງໃຕ້ດິນນັ້ນ ມັກຈະເຮັດໂດຍການຄວບຄຸ້ມນ້ຳໃຕ້ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຮາກພືດຈະແຜ່ກະຈາຍໄປເຖິງ ຫລື ໂດຍການໃຫ້ນ້ຳທາງທໍ່ເຊິ່ງຝັງໄວ້ໃຕ້ດິນ ເຊັ່ນ : ທໍ່ລະບາຍນ້ຳ ຫລື ເຈາະດິນໃຫ້ເປັນຮູບແບບດຽວກັບທໍ່ ເຊັ່ນ : ການ ຝັງທໍ່ນ້ຳຢູ່ໃຕ້ດິນແລ້ວຂຸດເປັນຮ່ອງປ່ອຍນ້ຳໄປຕາມຮ່ອງ ແລ້ວປ່ອຍໃຫ້ນ້ຳຊຶມເຂົ້າສູ່ຮາກພືດ.

2. ການໃຫ້ນ້ຳເທິງຜີວດິນ : ຄືການໃຫ້ນ້ຳໃນລັກສະນະຂອງການໄຫລຊຶມຂອງນ້ຳຈາກໜ້າດິນ ເຊັ່ນ: ການທົດນ້ຳດ້ວຍສາຍຢາງ, ບົວທົດນ້ຳ ຫລື ໃຫ້ນ້ຳດ້ວຍລະບົບຝົນທຽມ ເຊິ່ງນ້ຳຜ່ານມາທາງທໍ່ນ້ຳໃຊ້ຄວາມດັນ ອັດນ້ຳອອກມາທາງຫົວສີດ.

ບົດທົດສະດີທີ 4
ໂຮງເຮືອນ, ພາຊະນະ ແລະ ວັດຖຸປູກ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກລັກສນະໂຮງເຮືອນກ້າເບ້ຍໄມ້ທີ່ເຫມາະສົມ
2. ອະທິບາຍ ພາຊະນະໃຊ້ສຳລັບການກ້າເບັ້ຍໄມ້.
3. ອະທິບາຍ ວັດສະດຸ ໃຊ້ສຳລັບການກ້າເບັ້ຍໄມ້.
4. ອະທິບາຍ ວັດສະດຸໃຊ້ສຳລັບການຜະລິດນ້ຳກັດຊີວະພາບ ໃຊ້ສຳລັບການປູກ-ກ້າ ເບັ້ຍໄມ້.

ເນື້ອໃນ

4.1 ເຮືອນກ້າເບັ້ຍ

ໝາຍເຖິງເຮືອນຕົ້ນໄມ້ ຫລື ເຮືອນເພາະຊຳ ຫລື ບາງຄົນເອີ້ນວ່າຮັງ ເຊັ່ນ: ຮັງກ້ວຍໄມ້ນັ້ນມີຫລາຍຊະນິດແຕກຕ່າງກັນ ທັງໃນລັກສະນະຮູບຮ່າງ ຈຸດປະສົງທີ່ໃຊ້ ແລະ ການກໍ່ສ້າງທົ່ວໆໄປແລ້ວ ຄົນສ່ວນຫລາຍເອີ້ນກັນວ່າເຮືອນເພາະຊຳທັງໆທີ່ເຮືອນເພາະຊຳຊະນິດນີ້ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ສຳລັບການເພາະຊຳເລີຍ ເຊັ່ນ ເຮືອນກ້ວຍໄມ້ໝ້າງົວ ຫລືເຮືອນເພາະຊຳທີ່ເກັບພັນໄມ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຂໍຊີ້ແຈງ ແລະ ອະທິບາຍຄືນໃໝ່ໃຫ້ເຂົ້າໃຈທີ່ພວກເຮົາເອີ້ນກັນວ່າເຮືອນເພາະຊຳນັ້ນໝາຍເຖິງເຮືອນເພາະຊຳຊະນິດໃດ ສາມາດແບ່ງອອກເປັນຊະນິດຕ່າງໆ ເພື່ອສະດວກໃນການສ້າງເຮືອນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງ.

4.1.1 ເຮືອນເພາະຊຳ

ໝາຍເຖິງເຮືອນທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍກະແຕະຕີໃຫ້ມີສ່ອງຫ່ວາງຫ່າງກັນບໍ່ເກີນ 2.5 ຊຕມ ເພື່ອໃຫ້ແສງສະຫ່ວາງເຂົ້າມາໄດ້ ຫລື ເວລາລົມພັດມາ, ສ່ວນຫລາຍແມ່ນສ້າງດ້ວຍໄມ້. ເຮືອນກ້າເບັ້ຍທີ່ເອີ້ນວ່າ Lath house ມີຈຸດປະສົງເພື່ອເຮັດສະຖານທີ່ເພາະຊຳ ຫລື ຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໂດຍກົງ ດັ່ງນັ້ນ ພາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳປະເພດນີ້ ເພື່ອລວມພັນໄມ້ທີ່ບໍ່ທັນແຂງແຮງໄວ້ຢູ່ບ່ອນດຽວ ເພື່ອສະດວກໃນການດູແລຮັກສາຫລຸດຜ່ອນແສງແດດໃຫ້ນ້ອຍລົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມສູງ ເໝາະແກ່ພັນໄມ້ທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍບໍ່ແຂງແຮງກ່ອນທີ່ຈະນຳໄປປູກກາງແຈ້ງ.

4.1.2 ເຮືອນຕົ້ນໄມ້ (Lath shelter)

ໝາຍເຖິງເຮືອນໄມ້ແຂ ຫລືໄມ້ກະແຕະ ຈຸດປະສົງຂອງການສ້າງເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດນີ້ທີ່ເອີ້ນວ່າເຮືອນຕົ້ນໄມ້ ກໍ່ເພື່ອໃຊ້ເປັນບ່ອນລວບລວມພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການແສງແດດນ້ອຍ ຫລື ໄມ້ໃນຮົ່ມ. ພັນຊະນິດທີ່ບໍ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໃນບ່ອນທີ່ມີແສງແດດແຮງໂພດ ຫລື

ກາງແຈ້ງເມື່ອເຮົາຕ້ອງການປູກເພື່ອເບິ່ງຄວາມງາມຕ້ອງນຳມາໄວ້ໃນໂຮງເຮືອນ ຫລື ເຮືອນຕົ້ນໄມ້ ເຊັ່ນ ພວກໜ້າງົວ ເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດນີ້ນິຍົມກັນສ້າງໃຫ້ມີຝາ ແລະ ໄມ້ແຂທ່າງໆອ້ອມຮອບ ຫລັງຄາ ບາງເທື່ອມີເຄືອໄມ້ປົກຫຸ້ມ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮົ່ມຫລາຍຂື້ນ.

4.1.3 ຊຸ້ມເຮືອນຕົ້ນໄມ້

ໝາຍເຖິງຊຸ້ມເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດທີ່ເຮັດຂື້ນໄວ້ຕົກແຕ່ງບ້ານໃຫ້ຈົບງາມ ອາດມີການປູກພັນໄມ້ເລືອດິນເກີດຂື້ນຢູ່ນຳກັນ ບາງເທື່ອກໍ່ບໍ່ມີອາດມີໄມ້ໂຖໄມ້ພຸ່ມ. ໄມ້ດອກປູກປະດັບຊຸ້ມເຮືອນຕົ້ນໄມ້ ຈຸດປະສົງທີ່ສຳຄັນຂອງເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດນີ້ ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຈົບງາມ ແລະ ຮົ່ມເຢັນ ເຊິ່ງເປັນໜ້າຢູ່ໜ້າຊົມ ຕາມຊຸ້ມຕົ້ນໄມ້ເປັນບ່ອນຕັ້ງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບບາງຊະນິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງການແສງສະຫ່ວາງ ຫລື ແສງແດດຮ້ອນຈົນເກີນໄປ. ດັ່ງນັ້ນ, ຊຸ້ມເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດນີ້ຈຶ່ງມີລັກສະນະຮູບຮ່າງແຕກຕ່າງກັນແລ້ວແຕ່ຜູ້ຈັດສວນ ຫລື ເຈົ້າຂອງເຮືອນຈະອອກແບບ ໃຫ້ກັບຕົວອາຄານ ຫລື ບໍລິເວນ ເຊັ່ນ: ມີລັກສະນະສີ່ຫ່ລຽມ, ຫົກຫ່ລຽມ ແລະ ລວດລາຍແປກໆແຕກຕ່າງກັນ. ບາງເຮືອນກໍ່ທາສີ ຫລື ມີຕັ່ງນັ່ງຫລິ້ນ ຫລື ເຄື່ອງເຟີນີເຈີ (Furniture) ປະດັບໄປພ້ອມ ເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດນີ້ສ້າງ ຂື້ນທາງດ້ານໜ້າທາງຫລັງ ທາງຂ້າງດ້ານໃດດ້ານໜຶ່ງ ທີ່ເຫັນວ່າງາມ ແລະ ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ຫລືອາດຈະຕິດກັບຮົ້ວດ້ານໃດດ້ານນຶ່ງ ຫລືອາດຈະສ້າງ ເປັນຫລັງຄາຫົກຫຼ່ຽມ ອ້ອມຮອບຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ໆເປັນກະໂຈມ ຫລື ຊຸ້ມແບບຊິງຊ້າຫລາຍຢ່າງຫລາຍແບບຕາມໃຈຈະອອກແບບທີ່ເຫັນວ່າງາມ ບາງເຮືອນອາດໃຊ້ແວ່ນແກ້ວເພື່ອປ້ອງກັນຝົນ ຫລື ກັນນ້ຳໝອກ. ນອກຈາກນີ້, ອາດສ້າງເປັນຫລັງຄາໄມ້ແຂ ມີພັນໄມ້ເຄືອ ເພື່ອໃຊ້ເປັນບ່ອນຈອດລົດພັກຊົ່ວຄາວ ແລະ ບໍລິເວນດ້ານຂ້າງມີໄມ້ກະຖັງທີ່ປູກລົງໃນດິນໃຫ້ສວຍງາມ .

4.1.4 ເຮືອນແກ້ວ

ໝາຍເຖິງເຮືອນທີ່ສ້າງຂື້ນຢ່າງມິດງຽບມີແກ້ວປົກຫລັງຄາ ເພື່ອໃຫ້ແສງສະຫວ່າງລອດເຂົ້າມາຫລັງຄາມັກຈະໃຊ້ແວ່ນເພື່ອຫລຸດຜ່ອນແສງແດດໃຫ້ນ້ອຍລົງ ດ້ານຂ້າງອາດກໍ່ເປັນກຳແພງທາງໃນສາມາດຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ການລະບາຍອາກາດໄດ້ດີ. ເຮືອນແກ້ວມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງໃນການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ ຫລື ປູກພັນໄມ້ທຸກຊະນິດ. ໃນປະເທດທີ່ມີອາກາດໜາວ ຫຼື ຮ້ອນຫຼາຍອາກາດບໍ່ເໝາະສົມ ພັນໄມ້ບໍ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໃຫ້ຜົນຜະລິດຕະຫຼອດປີ ຈຶ່ງຕ້ອງມີເຮືອນແກ້ວເພື່ອຂະຫຍາຍຫຼື ປູກຮັກສາແນວພັນໄມ້.

ອຸປະກອນຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ໃນເຮືອນແກ້ວມີຫລາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ : ເຄື່ອງປັບຄວາມຮ້ອນ, ພັດລົມເພື່ອລະບາຍອາກາດ ແລະ ເຄື່ອງສີດນ້ຳ, ພາຊະນະສຳລັບກ້າ ແລະ ຊຳເບັ້ຍໄມ້ ກໍຕ້ອງມີທີ່ໃຫ້ຄວາມຮ້ອນຜ່ານເພື່ອໃຫ້ດິນກ້າ ແລະ ຊຳ ມີອຸນຫະພູມສູງພໍເໝາະສົມ ໃຫ້ແກ່ການແຕກງອກຂອງເມັດ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຮາກ.ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການກໍ່ສ້າງກໍ່ຈະສູງຈຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ເຮືອນແກ້ວແຕກຕ່າງກັບເຮືອນຕົ້ນໄມ້ຊະນິດອື່ນໆ. ເຮືອນແກ້ວໃນປະເທດທີ່ໜາວສ້າງ ຂື້ນສະເພາະ ເພື່ອການຂະຫຍາຍ ພັນພືດ, ຜະລິດພັນໄມ້ ແລະ ຜະລິດພືດຜັກ ເພື່ອການຄ້າໃຫ້ໄດ້

ກຳໄລ ຫລື ບໍ່ດັ່ງນັ້ນກໍ່ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອປະໂຫຍດທາງການສຶກສາ ເຊັ່ນ: ສວນພຶກສາດທີ່ລວມພັນໄມ້ເຂດຮ້ອນໄວ້ເພື່ອການສຶກສາເທົ່ານັ້ນ.

4.2 ວັດຖຸ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ປູກ

4.2.1 ອຸປກອນທີ່ໃຊ້ປູກ

ວັດຖຸ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ ຫລືອາດຈະເວົ້າໄດ້ວ່າ ວັດຖຸ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ໃນການເຮັດສວນກໍ່ໄດ້ເພາະສ່ວນຫລາຍເຄື່ອງມື ອາດພິຈາລະນາໄດ້ຕາມຂະໜາດ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງວຽກ. ວັດຖຸອຸປະກອນບາງຢ່າງຕໍ່ໄປນີ້ ອາດມີໄວ້ໃຊ້ກໍ່ໄດ້ ຫລື ອາດບໍ່ຈຳເປັນກໍ່ໄດ້ ໃນວຽກເພາະຊຳມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ອຸປະກອນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ອຸປະກອນໃນການຕຽມດິນ: ຄືເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽມດິນປູກທີ່ໃຊ້ໃນການປັກຊຳອາດມີ ສຽມ, ຄາດ, ຊ້ອມພວນດິນ, ຕະເຂີງຮ່ອນດິນ, ຊ້ວານ.

2. ອຸປະກອນໃນການປູກ: ມີເຄື່ອງມືກະໄລຍະປູກ, ເຄື່ອງມືເຮັດຮ່ອງຫ່ວານເມັດໃນ ການກະໄລຍະປັກຊຳ ແລະ ມີດຕິດຕາຕໍ່ກິ່ງ.

3. ອຸປະກອນການໃຫ້ນ້ຳ : ບົວຫົດນ້ຳ, ຄຸ ແລະ ອື່ນໆ ນອກນີ້ມີເຄື່ອງພົ່ນນ້ຳແບບເປັນຝອຍ.

4. ອຸປະກອນໃນການບົວລະບັດຮັກສາ : ມີເຄື່ອງຕັດແຕ່ງກິ່ງ, ມີດຕັດຊະນິດຕ່າງໆ, ເຄື່ອງພົ່ນຢາຂ້າແມງໄມ້ສັດຕູພືດ.

5. ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ໃນການເພາະປູກຫລືການປັກຊຳຕ່າງໆ : ກໍ່ຄືດິນທີ່ໃຊ້ປູກເຊິ່ງຕ້ອງເປັນດິນ ທີ່ປະສົມ ຂຶ້ນຕາມສ່ວນຕ່າງໆທີ່ບໍ່ຄືກັນ ແລ້ວແຕ່ຊະນິດຂອງພັນໄມ້ ແລະວິທີປັກຊຳນັ້ນ. ແຕ່ ເຄື່ອງທີ່ໃຊ້ປູກດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຕ້ອງໃຊ້ຢູ່ສະເໝີ ຄື : ດິນທຳມະດາ, ຊາຍແກ່ ຫລືຊາຍລະອຽດ, ເສດໃບໄມ້ຜຸ ຫລື ຝຸ່ນບົ່ມ ພວກອິນຊີວັດຖຸ, ຂີ້ເຖົ່າແກບ, ຂີ້ເລື່ອຍ, ກາບໝາກພ້າວ ຫລືຈຳພວກຫຍ້າ.

6. ດິນ : ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບສາມາດເຕີບໂຕໄດ້ໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດແຕ່ບໍ່ຄວນເປັນດິນທີ່ວ່າໜຽວຫລາຍ ຫລື ຊາຍຫລາຍ ເພາະໄມ້ດອກຈະບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ເນື່ອງຈາກວ່າພືດ ພວກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບມີລະບົບຮາກທີ່ບໍ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໃນດິນດັ່ງກ່າວ. ດິນໜຽວຫລາຍ ກໍຍ່ອມມີການລະບາຍນ້ຳບໍ່ໄດ້ດີ ເຊິ່ງເປັນເຫດໃຫ້ ອາກາດໃນດິນມີໜ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ສະພາບຂອງດິນທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກໂດຍສະເພາະເພື່ອການຄ້າຕ້ອງເປັນ ດິນຜຸຜຸ່ຍ, ມີອິນຊີວັດຖຸ ແລະ ມີການລະບາຍອາກາດ ແລະ ນ້ຳເມື່ອຝົນຕົກຫລາຍ ນ້ຳກໍຈະບໍ່ຂັງ.

4.2.2 ຝຸ່ນຄອກ

ໄດ້ມາຈາກອາຈົມ ແລະ ປັດສະວະຂອງສັດມີທາດອາຫານຫລາຍຊະນິດແຕ່ປະລິມານນ້ອຍ, ຄຸນຄ່າຂອງຝຸ່ນຄອກຂຶ້ນຢູ່ກັບຊະນິດ ແລະ ອາຍຸຂອງສັດ ອາຫານທີ່ໃຊ້ລ້ຽງ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ການໃສ່ຝຸ່ນຄອກບໍ່ຄວນໃສ່ຝຸ່ນສົດ ເຊິ່ງວ່າທາດອາຫານຈະສູງກ່ວາເພາະມັນເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຮາກພືດ. ການໃຊ້ຝຸ່ນຄອກທີ່ສະຫລາຍຕົວດີແລ້ວຈະຊ່ວຍເພີ່ມອິນຊີວັດຖຸໃນດິນ, ຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນສົມບັດທາງກະຍະພາບຂອງດິນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ເພີ່ມຈຸລິນຊີ ເຊິ່ງຊ່ວຍຍ່ອຍອາຫານໃຫ້ພືດ ການເກັບຮັກສາຝຸ່ນຄອກຄວນໃຊ້ເຟືອງ, ຂີ້ເລື່ອຍ ຫລື ຂີ້ແກບຮອງມູນສັດ ແລະ ປັດສະວະສັດ ເພື່ອດູດຊັບຂອງສ່ວນຂອງຝຸ່ນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳໄວ້ບໍ່ໃຫ້ສູນຫາຍໄປ. ຄວນກອງຝຸ່ນຄອກໃຫ້ແໜ້ນ, ບໍ່ໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທໄດ້ສະດວກ ຈຸລິນຊີຈະຊ່ວຍຍ່ອຍສະຫລາຍຕົວໃຫ້ໄວຂຶ້ນ.

4.2.3 ສານອະນົນຊີ

ໝາຍເຖິງຝຸ່ນເຊິ່ງມີແຫ່ລງປະກອບມາຈາກສານອະນົນຊີຕ່າງໆ ຫລື ສັງເຄາະຂຶ້ນມາ ໂດຍຂະບວນການທາງເຄມີ ມັກນິຍົມເອີ້ນກັນວ່າ: ຝຸ່ນເຄມີ ຫລື ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ. ຝຸ່ນເຄມີອາດ ແບ່ງ ອອກເປັນຫລາຍປະເພດ ເຊັ່ນ:

1. ຝຸ່ນດ່ຽວ : ໃຫ້ທາດອາຫານຊະນິດດຽວ ເຊັ່ນ: ຢູເຣຍ (Urea) ຫລື ໄນໂຕຼເຈນ 46%. (Nitrogen); ຝຸ່ນຊູບເປີຟົສເຟດ (Superphosphorate); ຟົສຟໍຣັສ 20% (Phosphor ate), ຝຸ່ນໂປແທສຊຽມຊັນເຟດ (Potassium sulfur); ໂພແທສຊຽມ 60% (Potassium) ຝຸ່ນດ່ຽວມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນສູງຫລາຍ ແລະ ລະລາຍນ້ຳໄດ້ດີ.

2. ຝຸ່ນປະສົມ: ໄດ້ຈາກການເອົາຝຸ່ນດ່ຽວມາປະສົມກັນ ເຊັ່ນ : N P K ສູດ 10. 10. 10 ໝາຍຄວາມວ່າຝຸ່ນນີ້ 100 ກິໂລກຣາມ ມີໄນໂຕຣເຈນທີ່ພືດສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ 10 ກິໂລກຣາມ ມີຟົສຟໍຣັສ ທີ່ພືດສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ 10 ກິໂລກຣາມ ແລະ ມີ ໂປແທສຊຽມທີ່ພືດສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້10 ກິໂລກຣາມ.

4.2.4 ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນບົ່ມ

ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ 2 ລັກສະນະຄື:

1. ໃຊ້ເປັນຝຸ່ນ : ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນບົ່ມຈະມີທາດອາຫານຢູ່ນ້ອຍ ແຕ່ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນອາຫານຂອງພືດໄດ້ດົນນານ. ນອກນີ້ຍັງໃຫ້ທາດອາຫານໄດ້ຫຼາຍທາດພໍສົມຄວນ.

2. ໃຊ້ປະສົມດິນປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບໃນກະຖັງ ແລະ ຖົງຢາງ: ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນບົ່ມ ທີ່ນຳມາປະສົມຄວນເປັນຝຸ່ນເກົ່າ 1 ສ່ວນ ຫາກເປັນໄປໄດ້ຄວນເປັນໃບໄຜ່ ຫຼື ໃບສາມສາ, ດິນ 1 ສ່ວນ ຫຼື ຝຸ່ນບົ່ມ 1 ສ່ວນ ຄວນເປັນດິນແຄມນ້ຳ ຫຼື ດິນໂນນປວກ, ກາບໝາກພ້າວສັບ ຫຼື ຂຸ່ຍໝາກພ້າວ 1 ສ່ວນ, ຖ້າດິນທີ່ເປັນດິນກົດສູງຄວນໃຊ້ປູນຂາວ 2 ກິໂລ / ດິນ 100 ກິໂລ.ໃນສ່ວນຂອງໃບໄມ້ໃນທາງການຄ້າປະຈຸບັນເພິ່ນນິຍົມເອົາຫຍ້າຄາຕັດປະມານ 1 ນິ້ວ ມາປະສົມດິນ

ໃນກະຖົງປູກ ເພາະຫຍ້າຄາມັນບໍ່ເນົ່າເປື່ອຍງ່າຍ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ໂຄງສ້າງຂອງດິນໂປ່ງຈຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ໃນກະຖົງມີອາຍຸຍືນຍາວກ່ວາປົກກະຕິ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງປ່ຽນດິນປູກກໍໄດ້.

4.2.5 ການນຳໃຊ້ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບເຂົ້າໃນການປູກ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນ

1. ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບສຳລັບການປູກ

- ສະກັດຊີວະພາບສູດທຳມະດາ: ໄດ້ມາຈາກການບົ່ມພືດຜັກ ກັບນ້ຳຕານໃນອັດຕາສ່ວນ 1 / 1 ນຳໃຊ້ເປັນສູດບຳລຸງຕົ້ນໄມ້ ແລະ ໃບ.

- ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບສູດເຂັ້ມຂຸ້ນ : ໄດ້ມາຈາກການບົ່ມຫອຍປາກກ້ວາງ, ປາ, ຊີ້ນສັດ ກັບນ້ຳຕານ 1/1 ເປັນສູດໃຊ້ເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ການເກັບກ່ຽວ.

- ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບສູດເລັ່ງ : ການອອກຕາດອກ, ຈັບໝາກ, ປ້ອງກັນດອກໝາກລົ່ນ, ໄດ້ຈາກການບົ່ມໝາກຮຸ່ງສຸກ 1 ສ່ວນ, ໝາກອຶແກ່ 1 ສ່ວນ, ກ້ວຍນ້ຳສຸກ 1 ສ່ວນ ແລະ ກາກນ້ຳຕານ 1 ສ່ວນ ໃຊ້ສີດໃນຊ່ວງໃບໄມ້ແກ່ຈັດພ້ອມທີ່ຈະເກີດຕາດອກ, ຊຶ່ງເປັນຊ່ວງດອກບານ ແລະ ເປັນໝາກນ້ອຍ.

- ຝຸ່ນບົ່ມຊີວະພາບ : ໃຊ້ເປັນຝຸ່ນບຳລຸງດິນໃຊ້ເດືອນລະ 1 ເທື່ອເວລາໃສ່ຄວນຫົດນ້ຳ ແລະ ຄຸ້ມດິນດ້ວຍເຟືອງ ຫຼືຫຍ້າແຫ້ງ.

2. ການຂະຫຍາຍພັນ

- ການປະສົມພັນແບບໃຊ້ເພດ : ແນະນຳໃຫ້ແຊ່ແກ່ນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ລົງໃນນ້ຳສະກັດຊີວະພາບ 1-2 ບ່ວງແກງ ຕໍ່ ນ້ຳ 2 ລິດ ເຊັ່ນ: ດອກດາວເຮືອງແຊ່ນ້ຳປະມານ 10 - 15 ນາທີ, ດອກຕາເວັນປະມານ 1-2 ຊົ່ວໂມງ, ໄມ້ປະດັບ 24 ຊົ່ວໂມງ.

- ການຂະຫຍາຍພັນບໍ່ໃຊ້ເພດ : ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປັກຊຳແມ່ນນິຍົມໃຊ້ສູດທີ 1 ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບ 1 ບ່ວງແກງຕໍ່ນ້ຳ 10 ລິດ, ໃຊ້ສີດຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະນຳໄປປັກຊຳອາທິດ ລະ 2 ເທື່ອ ປະມານ 2 ອາທິດ ເພື່ອກະຕຸ້ນໃຫ້ງ່າຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ. ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງຕັດເອົາງ່າມາແຊ່ນ້ຳສະກັດຊີວະພາບ 1 ຊົ່ວໂມງ ຈຶ່ງເອົາໄປປັກຊຳໄດ້, ຮາກກໍຈະຂະຫຍາຍຕົວໄວ.

ບົດທີດສະດີ 5
ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ຈຸດປະສົງການສອນ
1. ເຂົ້າໃຈກການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
2. ເຂົ້າໃຈການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ

ເນື້ອໃນ

5.1 ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ການຂະຫຍາຍພັນຄື: ການເພີ່ມຈຳນວນຕົ້ນຂອງພືດ. ສຳລັບໄມ້ດອກນິຍົມກັນຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍເມັດ ແລະ ການປັກຊຳສ່ວນຕ່າງໆຂອງລຳຕົ້ນ ເຊິ່ງມີ ຢູ່ 2 ວິທີ ຄື:

5.1.1 ການຂະຫຍາຍພັນແບບໃຊ້ເພດ

ກໍ່ຄືການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍເມັດເປັນວິທີທີ່ເຮັດໄດ້ງ່າຍແຕ່ຜູ້ປູກຕ້ອງຮູ້ວ່າຖ້າເກັບເມັດ ໄປປູກໂດຍບໍ່ຮູ້ຈັກເລືອກ, ຕົ້ນໃໝ່ທີ່ໄດ້ມັກຈະບໍ່ຄືງລັກສະນະດີເດັ່ນຂອງຕົ້ນແມ່ໄວ້ ເນື່ອງຈາກເມັດໄດ້ຈາກການປະສົມພັນເກສອນຜູ້ ແລະ ເກສອນຕົວແມ່ ເຊິ່ງຕ່າງກໍ່ມີຢີນຄວບຄຸມລັກສະນະຈຳນວນຫລາຍດ້ວຍກັນເມື່ອຈັບຄູ່ກັນໃໝ່ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ໄດ້ລັກສະນະທີ່ບໍ່ເໝືອນເດີມ ເຮົາເອີ້ນວ່າ ການກາຍພັນ ແລະ ມັກຈະກາຍໄປທາງຮ້າຍກ່ວາຕົ້ນແມ່.

5.1.2 ການຈະຫຍາຍພັນແບບບໍ່ໃຊ້ເພດ

ການຂະຫຍາຍພັນໂດຍການໃຊ້ສ່ວນຕ່າງໆຂອງລຳຕົ້ນເຮັດໄດ້ສຳເລັດເພາະພືດມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະສ້າງສ່ວນທີ່ຂາດນັ້ນຂຶ້ນມາມາເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕົ້ນໃໝ່ຄືພືດຕົ້ນໜຶ່ງປະກອບດ້ວຍຕົ້ນ ແລະ ຮາກ, ເຮົາສາມາດຕັດກິ່ງມາຊຳແລ້ວໄດ້ຮາກໃໝ່ ຖ້າຕັດຮາກໄປຊຳຕາທີ່ທ່ອນສາມາດເກີດເປັນຕົ້ນໃໝ່ ຫລື ເມື່ອຕັດໃບມາຊຳສາມາດໄດ້ທັງຕົ້ນ ແລະ ຮາກໃໝ່ ແຕ່ທັງນີ້ພືດມີຄວາມສາມາດໃນການສ້າງສ່ວນທີ່ຂາດມາທົດແທນໄດ້ຕ່າງກັນ. ພືດບາງຊະນິດເທົ່ານັ້ນທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການປັກຊຳ ເຊັ່ນ: ດອກເຈັ້ຍປັກຊຳກິ່ງແກ່ໄດ້ຕົ້ນໃໝ່ ໂດຍໃຊ້ ເວລາບໍ່ດົນນານ ແຕ່ດອກເຈ້ຍບໍ່ສາມາດຈະປັກຊຳດ້ວຍໃບໄດ້ ໃນຂະນະໄມ້ດອກບາງຊະນິດສາມາດເກີດຕົ້ນໃໝ່ດ້ວຍການຊຳໃບ ເຊັ່ນ: ແອຟຣິກັນ, ໄວໂອເລັດ, ກຣອກຊີເນຍ. ການຮູ້ຈັກ ຊະນິດຂອງພືດ ແລະ ວິທີສ ເພາະໃນການຂະຫຍາຍພັນພືດນັ້ນໆ ຈຶ່ງມີປະໂຫຍດຫລາຍ.

5.2 ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ

ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ ບໍ່ນິຍົມຂະຫຍາຍພັນໂດຍການໃຊ້ເພດ ແລະ ບໍ່ໃຊ້ເພດເໝືອນກັບໄມ້ດອກອື່ນໆ ແຕ່ວ່າຈະໃຊ້ວິທີໃດນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມເໝາະສົມຂອງ ພັນໄມ້

ແຕ່ລະຊະນິດ ເຊິ່ງຈະມີລະອຽດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

5.2.1 ການຂະຫຍາຍພັນແບບໃຊ້ເພດ (ໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ)

ໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບກໍ່ແມ່ນພັນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍວິທີຜ່ານຂະບວນການທາງເພດ ເຊິ່ງກໍ່ມີພັນໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບຫລາຍຊະນິດທີ່ນິຍົມຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການໃຊ້ເມັດ ເຊິ່ງພິຈາລະນາຕາມລັກສະນະພັນໄມ້ທີ່ເໝາະສົມ ເຊັ່ນ : ຕົ້ນຄູນເຫລືອງ, ຫາງນົກຍູງ, ແຄຝະລັ່ງ, ຫູກວາງ, ວາດສະໜາ ແລະ ໂກສົນ.

1. ວາດສະໜາ : ເປັນພັນໄມ້ທີ່ອີ່ມນໍ້າ, ເປັນໄມ້ປະດັບທີ່ປູກກາງແຈ້ງ ມັກປູກຕາມຂອບສະໜາມຫຍ້າ, ແຄມນໍ້າຫລືມຸມອາຄານ, ເປັນພັນໄມ້ເມືອງຮ້ອນມັກບ່ອນແຫ້ງແລ້ງຈຶ່ງມີຖິ່ນກໍາເນີດຈາກທະເລຊາຍ, ບາງຊະນິດຕົ້ນຈະຕາຍເມື່ອອອກດອກແລ້ວ. ການຂະຫຍາຍພັນທົ່ວໆໄປ ສາມາດຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການໃຊ້ໜໍ່ທີ່ແຕກອອກມາຈາກກໍ. ນອກຈາກນີ້, ອາດຈະໃຊ້ເມັດກ້າໃນດິນຊາຍກໍໄດ້ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຈໍານວນແນວພັນຫລາຍຂຶ້ນ.

2. ຫາງນົກຍູງ : ເມື່ອຫາງນົກຍູງອອກດອກ ແລະ ບານປະມານ 1 ອາທິດດອກກໍ່ຈະຖືກປະສົມ ແລະ ລິ່ມເຕັມກ້ອງຕົ້ນເປັນສີແດງ, ເຫລືອງ ຫລື ແສດ ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍ່ຈະກາຍເປັນຝັກ ລັກສະນະຍາວ ເໝືອນຝັກດາບ ກ້ວາງປະມານ 3 ນີ້ວ ແລະ ຍາວປະມານ 14-17 ນີ້ວ. ໃນຝັກມີເມັດແຂງ ເມື່ອນໍາມາປູກຈະເກີດງ່າຍ ແລະ ໃຊ້ເມັດເປັນສ່ວນຂະຫຍາຍພັນ ເພາະເຕີບໂຕໄວ.

5.2.2 ການຂະຫຍາຍພັນແບບບໍ່ໃຊ້ເພດ (ໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ)

ໄມ້ໃບ-ໄມ້ປະດັບ ທີ່ນິຍົມກັນຂະຫຍາຍພັນໂດຍການໃຊ້ສິ້ນສ່ວນຕ່າງໆຂອງລໍາຕົ້ນ ເພາະພືດສາມາດທີ່ຈະປົ່ງນ ຫລືຈະສ້າງສ່ວນທີ່ຂາດນັ້ນມາເພື່ອໃຫ້ໄດ້ໂຕໃໝ່ ເຊັ່ນ: ສາວນ້ອຍປະແປ້ງ, ໂກສົນ, ໝາກຜູ້ ໝາກແມ່ ແລະ ອື່ນໆ ເຊັ່ນ:

1. ການຂະຫຍາຍພັນ:

- ສາວນ້ອຍປະແປ້ງ: ວິທີ ທີ່ງ່າຍ ແລະນິຍົມກັນ ຄື : ການປັກຊໍາໂດຍຕັດລໍາຕົ້ນທີ່ແກ່ໆ ເປັນທ່ອນໆຍາວປະມານ 2 ນີ້ວ ໃຫ້ມີຕາຕິດມານໍາດ້ວຍ ທຸກທ່ອນທີ່ຕັດອອກ ແລະ ໃຊ້ ວາງລົງຕາມຍາວຂອງທ່ອນພັນໃນຮາງດິນຊາຍ, ຫົດນໍາໃຫ້ຊຸ່ມ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຊຸ່ມເກີນໄປເພາະຈະເຮັດໃຫ້ເໜົ່າງ່າຍທີ່ສຸດ. ຖ້າໃຫ້ນໍ້າສະໝໍ່າສະເໝີ ບໍ່ເຖິງນານຕາ ທີ່ຕິດຢູ່ກັບ ທ່ອນພັນກໍ່ຈະແຕກຍອດພ້ອມດ້ວຍຮາກ. ສ່ວນການຂະຫຍາຍພັນອີກວິທີໜຶ່ງ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ຕົ້ນງາມ ແລະ ເຕີບໂຕໄວ ຄື : ການໂຫມຍອດເມື່ອຮາກອອກກໍ່ຈະຕັດ ຍອດມາປູກເລີຍ.

- ໂກສົນ : ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດຄື: ການຕອນຍອດ ຫລື ໂຫມກິ່ງ ໂດຍການຕອນວິທີທໍາມະດາ ເຊັ່ນດຽວກັບການຕອນກຸຫລາບ ຫລືຕອນພັນໄມ້ທົ່ວໆໄປ. ການປັກຊໍາກິ່ງນັ້ນອາດໃຊ້ກັບໂກສົນທີ່ມີປະລິມານຫລາຍ ເພາະວ່າການປັກຊໍານັ້ນອາດບໍ່ໄດ້ຜົນດີແນ່ນອນເທົ່າກັບການໂຫມ. ບາງຊະນິດມັກນິຍົມນໍາເອົາກິ່ງໂກສົນມາຊໍານໍ້າ ໃນກວດ

ແກ້ວໃຫ້ແຕກຮາກກ່ອນ ຈຶ່ງນຳໄປປູກ, ກິ່ງປັກຊຳຄວນຕັດຍາວ ປະມານ 10-15 ຊັງຕີແມັດ ຊຳວິທີດຽວກັນກັບຊຳຕົ້ນໄມ້ອື່ນໆ.

- ໝາກຜູ້ໝາກແມ່ : ຂະຫຍາຍພັນໄດ້ງ່າຍ ໂດຍການປັກຊຳກິ່ງ ຫລື ໂຫມຍອດ 2-3 ອາທິດ ກໍ່ແຕກຮາກຢູ່ຮອບກິ່ງ. ຖ້າໃຊ້ກິ່ງປັກຊຳໃຫ້ຕັດຕົ້ນ ຫລືກິ່ງເປັນທ່ອນ ຍາວ ປະມານ 8-10 ຊັງຕີແມັດ ປັກລົງໃນຮາງໄມ້ຊົ່ວຄາວ ຫລືຂີ້ເທົ່າແກບກໍ່ໄດ້ ຖ້າຫາກຈະໃຊ້ ວິທີຂະຫຍາຍພັນໂດຍການແບ່ງກໍ່ອາດເຮັດໄດ້.

ບົດທົດສະດີທີ 6
ການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບບາງຊະນິດ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ອະທິບາຍ ຄວາມສຳຄັນຂອງກຸຫລາບ
2. ອະທິບາຍ ການປູກໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
3. ອະທິບາຍ ການປູກໄມ້ປະດັບ.

ເນື້ອໃນ

6.1 ການປູກກຸຫລາບ

6.1.1 ລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງກຸຫລາບ

ກຸຫລາບມີຊື່ສາມັນວ່າ: Rose ຊື່ທາງວິທະຍາສາດ Rose Hybrida ຢູ່ໃນຕະກຸນ Family Roseceae ເຊິ່ງມີພັນຢູ່ໃນຕະກຸນນີ້ ເຖິງ 115 ຕະກຸນ ແລະ ປະກອບດ້ວຍຊະນິດ ຕ່າງໆ ປະມານ 3.200 ຊະນິດ. ກຸຫລາບເປັນປະເພດໄມ້ພຸ່ມ, ມີລັກສະນະຂອງລຳຕົ້ນຊື່ ແລະ ຕ່ຳ ສ່ວນລຳຕົ້ນກິ່ງກ້ານມີໜາມແຫລມຄົມ ໃບສ່ວນຫລາຍເປັນໃບລວມ ແຕກອອກຈາກກິ່ງມີລັກສະນະຮຽງກັນ ດອກທີ່ອອກມີທັງດອກດ່ຽວ ແລະ ດອກຊໍ່ ແຕ່ລະດອກມີທັງເກສອນຜູ້ ແລະ ເກສອນແມ່ໃນດອກດຽວກັນ.

6.1.2 ປະເພດກຸຫລາບ

ກຸຫລາບສາມາດແຍກປະເພດອອກໄດ້ຕາມລັກສະນະການຈະເລີນເຕີບໂຕ:

1. ກຸຫລາບຕັດດອກ (Hybridtea) ປະຈຸບັນກຸລາບປະເພດນີ້ນິຍົມກັນປູກໃນທົ່ວໂລກ ປົກກະຕິມັນຈະອອກດອກມີຫລາຍສີ, ກ້ານດອກຍາວ, ອອກດອກຕະຫລອດປີ ມີຫລາຍພັນບາງພັນມີຊົງພຸ່ມຕ່ຳ ແລະ ບາງພັນມີຊົງພຸ່ມສູງ ສ່ວນຫລາຍທີ່ຂາຍໃນທ້ອງຕະຫລາດມັກຈະ ແມ່ນ ກຸຫລາບ ປະເພດນີ້.

2. ກຸຫລາບພວງ (Flovibunda) ອອກດອກເປັນຊໍ່, ຊໍ່ໜຶ່ງມີຫລາຍດອກ ແລະ ບານພ້ອມກັນ, ຂະໜາດຂອງດອກນ້ອຍ, ສີຂອງດອກມີຫລາຍສີ ແລະ ອອກດອກຕະຫລອດປີ. ຕົ້ນເປັນພຸ່ມຕັ້ງຊື່ສູງປະມານ 50-100 ຊັງຕີແມັດ ໃຊ້ປູກໃນແປງໄດ້ດີ. ກຸຫລາບຢູ່ໃນຕະກຸນນີ້ສາມາດທົນທານ ຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ, ເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ໄດ້.

3. ກຸຫລາບໜູ (Maniature) ມີລັກສະນະເປັນຕົ້ນພຸ່ມນ້ອຍສູງປະມານ 30-35 ຊັງຕີແມັດ ອອກດອກເປັນພວງ, ດອກມີຂະໜາດນ້ອຍ, ນິຍົມປູກປະດັບໜານ ແລະ ປູກໃນໂຖນ້ອຍ ເພື່ອໄວ້ເບິ່ງໃນຍາມອອກດອກ.

4. ກຸຫລາບ Gramdifora: ເປັນລູກປະສົມລະຫ່ວາງກຸຫລາບພວງ ແລະ ກຸ

ຫລາບຕັດດອກ ມີລັກສະນະດອກເປັນດອກດ່ຽວ ແຕ່ມີຂະໜາດນ້ອຍກ່ວາກຸຫລາບອື່ນໆ, ກ້ານຍາວ ລຳຕົ້ນສູງແຂງແຮງ ສາມາດທົນທານຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ພະຍາດແມງໄມ້ໄດ້.

5. ກຸຫລາບພຸ່ມ (Shrub): ຕາມປົກກະຕິກຸຫລາບພວກນີ້ ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນພຸ່ມ ບໍ່ຄ່ອຍສູງຫລາຍ ກິ່ງຈະແຕກອອກຈາກສ່ວນລຸ່ມຂອງລຳຕົ້ນ ແລະ ຈະເລີນຂຶ້ນເປັນພຸ່ມ ກິ່ງໜຶ່ງອາດອອກດອກພຽງດອກດຽວ ຫລືຈະອອກ 3-5 ດອກຕໍ່ກິ່ງ ດອກມີຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ມັກມີກີບດອກຊັ້ນດຽວ.

6. ກຸຫລາບ Ramble: ກຸຫລາບພວກນີ້ມີລັກສະນະລຳຕົ້ນຍາວ ແລະ ອ່ອນໂຄ້ງອອກດອກ ເປັນພວງ, ດອກມີຂະໜາດນ້ອຍ, ດອກບໍ່ຫລາຍ ແລະ ເວລາອອກດອກມີກິ່ນຫອມ.

6.1.3 ການຂະຫຍາຍພັນ

ກຸຫລາບສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ງ່າຍກ່ວາໄມ້ດອກຊະນິດອື່ນໆ ແລະ ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ຫລາຍວິທີ ເຊັ່ນ: ປັກຊຳ, ຕິດຕາ ແລະ ການໂຫມ.ນອກຈາກທີ່ກ່າວມານີ້ແລ້ວຍັງ ມີອີກວິທີໜຶ່ງທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ ແຕ່ຂ້ອນຂ້າງຫຍຸ້ງຍາກ ມີຫລາຍຂັ້ນຕອນ ຜູ້ທີ່ທຳການຂະຫຍາຍພັນມີຈຸດມຸ້ງໝາຍພຽງຢ່າງດຽວນັ້ນຄື: ຕ້ອງການໃຫ້ໄດ້ພັນກຸຫລາບພັນໃໝ່ເກີດຂຶ້ນ ວິທີດັ່ງກ່າວຄື: ການກ້າເມັດ .

1. ການໂຫມ : ສຳລັບວິທີການໂຫມຖ້າບໍລິເວນທີ່ຈະໂຫມ ມີໜາມໃຫ້ປິດໜາມອອກໃຫ້ໝົດ ເພື່ອສະດວກໃນການປະຕິບັດແລ້ວໃຊ້ມີດຫັ່ນຮອບກິ່ງ 2 ຮອບຫ່າງກັນປະມານ 1/2-2.5 ຊັງຕີແມັດ ໄລຍະ ຫ່າງຂອງຮອຍ ຂຶ້ນຢູ່ກັບຂະໜາດຂອງກິ່ງ ເມື່ອຫັ່ນແລ້ວໃຊ້ມີດຂີດເປືອກແລ້ວລອກເປືອກອອກໃຊ້ສັນມີດຂູດເນື້ອເຍື່ອຮອບໆກິ່ງອອກໃຫ້ໝົດ ນຳຍອງພ້າວທີ່ແຊ່ນ້ຳອີ່ມຕົວຫຸ້ມບ່ອນຮອຍຫັ່ນ ແລ້ວໃຊ້ຖົງຢາງຫຸ້ມອີກເທື່ອໜຶ່ງ ມັດດ້ວຍເຊືອກຟາງບໍລິເວນຫົວ ແລະ ທ້າຍຂອງຍອງພ້າວໃຫ້ແໜ້ນ. ການນຳເອົາແຜ່ນຢາງຫໍ່ຫຸ້ມເປັນວິທີປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ນ້ຳລະເຫີຍອອກຈາກກິ່ງໂຫມ. ຫລັງຈາກໂຫມແລ້ວໄລຍະ 2-3 ອາທິດ ກິ່ງໂຫມຈະອອກຮາກໜ້ອຍ ຫລືຫລາຍນັ້ນຂຶ້ນກັບແນວພັນ ເພາະບາງພັນກໍອອກຮາກຍາກ ແລະ ບາງພັນອອກຮາກງ່າຍໃນໄລຍະອອກຮາກໃໝ່ໆ ບໍ່ຄວນຕັດຮາກອອກຈາກຕົ້ນທັນທີເພາະຮາກຍັງມີໜ້ອຍ ເຊິ່ງບໍ່ພຽງພໍໃນການດູດນ້ຳ ແລະ ອາຫານໄປລ້ຽງຖ້າຕັດໃນຊ່ວງນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ກິ່ງແຫ່ວແຫ້ງ. ດັ່ງນັ້ນ, ກ່ອນຈະຕັດກິ່ງໂຫມອອກຈາກຕົ້ນແມ່ ຄວນປ່ອຍໃຫ້ຮາກອອກຫລາຍກ່ອນ ແລະ ຄວນໃຫ້ຮາກມີສີນ້ຳຕານ . ຫລັງຈາກຕັດກິ່ງໂຫມອອກແລ້ວ ຄວນນຳໄປຊຳໄວ້ໃນວັດຖຸປັກຊຳ ເພື່ອໃຫ້ກຸຫລາບຕັ້ງຕົວໄດ້ດີເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຄ່ອຍນຳໄປປູກ.

2. ການໃຊ້ກິ່ງປັກຊຳ : ມີຢູ່ 2 ລັກສະນະ ຄື : ກິ່ງອ່ອນ ແລະ ກິ່ງແກ່.

- ການໃຊ້ກິ່ງອ່ອນປັກຊຳ: ກ່ອນຈະມີການຕັດກິ່ງປັກຊຳເຮົາຄວນເລືອກກິ່ງທີ່ມີດອກເລີ່ມບານ ເຊິ່ງມີອາຍຸໄດ້ປະມານເດືອນເຄິ່ງ ຫລືອາດຈະໃຊ້ກິ່ງທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍ

ກ່ວານີ້ ຄື ກິ່ງທີ່ມີ ດອກກຳລັງຈູມ ແລະ ບານພາຍໃນ 7 ມື້ ຫລື ໃຊ້ກິ່ງທີ່ດອກບານໄປແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເກີນ 1 ອາທິດ ແລະ ເປັນກິ່ງ ທີ່ຕາຍອດບໍ່ທັນແຕກອອກຈາກກິ່ງ. ປົກກະຕິມັກໃຊ້ກິ່ງຍອດໄປປັກຊຳໄດ້1-3 ທ່ອນ ຫລືກິ່ງຮອງຍອດບາງສ່ວນ ເຊິ່ງບໍ່ທັນແກ່ເກີນໄປ. ກິ່ງທີ່ຕັດອອກມາບໍ່ໃຫ້ເປັນພະຍາດ ໂດຍສະເພາະພະຍາດໃບຈຸດ, ພະຍາດຂີ້ໝ້ຽງ ຫລືຖືກເພ້ຍໄຟດູດກິນ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ໃບແຫ່ວໃນເວລາທີ່ຊຳຢູ່ອາດຈະມີຜົນເຮັດໃຫ້ຮາກບໍ່ເກີດ ຫລືເກີດກໍ່ເກີດນ້ອຍ ແລະ ກິ່ງອາດຈະຕາຍກໍ່ເປັນໄດ້. ສຳລັບຊ່ວງເວລາໃນການຕັດກິ່ງຄວນຕັດໃນຕອນເຊົ້າຫລືຕອນຄ່ຳ ແລະ ກິ່ງຕັດຄວນນຳໄປຈຸ່ມນ້ຳ ຫລື ພົ່ມນ້ຳຕະຫລອດເວລາ ເພື່ອໃຫ້ກິ່ງສົດ. ຂະໜາດຂອງກິ່ງທີ່ໃຊ້ປັກຊຳປະມານ 12-20 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ມີໃບຕັ້ງ ແຕ່ 3-5 ໃບ. ເຖິງຢ່າງກໍ່ຕາມ ເມື່ອໃຊ້ກິ່ງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ມີໃບຫລາຍກ່ອນຈະນຳໄປ ປັກຊຳຕ້ອງລິໃບທີ່ກົກກິ່ງ 1-3 ໃບ ແລະປາດຮອຍຕັດດ້ານກົກກິ່ງ ໃຫ້ເປັນປາກປາກສະຫລາມ ເປັນມູມ 45-60 ອົງສາ ໃຊ້ປາຍມີດຂີດກົກກິ່ງຕາມຄວາມຍາວໃຫ້ເປືອກຂາດເຖິງເນື້ອໄມ້ 2 ຮອບກິ່ງກັນຂ້າມກັນແລ້ວນຳໄປຈຸ່ມໃນຮໍໂມນເລັ່ງຮາກ ເຊິ່ງ ເອີ້ນວ່າເຊຣາດິກເບີ 2. ຖ້າຈະໃຊ້ເພື່ອຊ່ວຍເລັ່ງຮາກໃຫ້ອອກໄວຂຶ້ນ. ຫລັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງນຳໄປປັກຊຳໄວ້ໃນວັດຖຸທີ່ຕຽມໄວ້ໂດຍໃຫ້ຄວາມເລິກຂອງກິ່ງພໍປະມານ 1/2 ຖ້າໄປປັກຊຳໃນຮາງໄມ້ ຄວນໃຫ້ຫ່າງກັນປະມານ 8x8 ຊັງຕີແມັດ ຫລັງຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມຢູ່ຕະຫລອດເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການປັກຊຳປະມານ 2-3 ອາທິດ ກິ່ງຊຳເລີ່ມອອກຮາກ. ຫລັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງຍ້າຍໄປຊຳປູກໄວ້ເມື່ອເຫັນວ່າກິ່ງຊຳຈະເລີນເຕີບໂຕແຂງແຮງແລ້ວ ຈຶ່ງຍ້າຍໄປປູກໃນໜານ ຫລືໃນຂຸມປູກອີກໄດ້.

- ໃຊ້ກິ່ງແກ່ປັກຊຳ : ກິ່ງແກ່ທີ່ວ່ານີ້ມີສີນ້ຳຕານອົມຂຽວ , ມີອາຍຸປະມານ 7-12 ເດືອນ ສ່ວນໃຫ່ຍແລ້ວເປັນກິ່ງທີ່ບໍ່ຄ່ອຍມີໃບເຊິ່ງຈຳພວກນີ້ຈະເປັນບ່ອນສະສົມອາຫານພາຍໃນກິ່ງຫລາຍ ເມື່ອນຳໄປຊຳສາມາດທົນຕໍ່ການແຫ່ວແຫ້ງໄດ້ດີ. ການໃຊ້ກິ່ງແກ່ປັກຊຳນີ້ໃຊ້ກັບພວກຕົ້ນຕໍເພື່ອຕິດຕາ ເພາະກຸຫລາບທີ່ເປັນຕົ້ນຕໍ ມີການເຕີບໂຕທົນທານຕໍ່ພະຍາດ ແລະແມງໄມ້ ພ້ອມທັງມີລະບົບຮາກທີ່ດີ. ສຳລັບການຕັດກິ່ງມາປັກຊຳນັ້ນຄວນໃຫ້ຄວາມຍາວ 15-20 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ຕັດເປັນມູມ 45-60 ອົງສາ ເມື່ອຕຽມກິ່ງຮຽບຮ້ອຍ ກໍ່ນຳມາປັກຊຳຢູ່ໃນວັດຖຸທີ່ປັກຊຳ ໂດຍປັກໃຫ້ງ່ຽງລົງນ້ອຍໜຶ່ງຢູ່ໃນມູມ 60 ອົງສາ ແລະ ເລິກພໍປະມານ ສ່ວນໄລຍະຫ່າງ 7.5 x7.5 ຊັງຕີແມັດ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບກິ່ງອ່ອນ ແລ້ວຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມ ການຫົດນ້ຳອາທິດທຳອິດຄວນຫົດນ້ຳເຊົ້າແລງ, ອາທິດທີສອງຫົດພຽງເທື່ອດຽວ ຫລືບາງມື້ແລ້ວແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ. ຫລັງຈາກຊຳໄດ້ປະມານ 4-6 ອາທິດ ກິ່ງຊຳກໍ່ຈະອອກຮາກ ແລະ ແຕກຍອດ ໃນກໍລະນີທີ່ປັກຊຳໃນຮາງໄມ້ຕ້ອງຍ້າຍໄປຊຳກ່ອນ ເພື່ອໃຫ້ກິ່ງຊຳຕັ້ງຕົວໄດ້ດີ ແລ້ວຈຶ່ງຍ້າຍໄປປູກໃນໜານ.

- ວິທີການຕິດຕາແບບຕົວທີ (T) ເປັນວິທີການແບບໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ພັນດີໃນກຸຫລາບ ວິທີການເຮັດ ແມ່ນຂີດອ້ອມຕົ້ນຕໍເປັນຮູບຕົວທີ (T) ໂດຍຂີດຕົ້ນຕໍຕາມທາງຍາວປະມານ 3-4 ຊັງຕີແມັດ ແລ້ວຂີດທາງຂວາງດ້ານເທິງແລ້ວ ໃຊ້ປາຍມີດແງະເອົາເປືອກອອກທັງສອງຂ້າງ ຈາກນັ້ນກໍ່ໃຊ້ມີດປາດເອົາຕາຂອງກິ່ງພັນດີເປັນຮູບໂລ່ ຫຼືວິງຣີໃຫ້ເທົ່າກັບແຜ່ນຕົ້ນຕໍ ຖ້າແຜ່ນ

ຕາມີເນື້ອໄມ້ຕິດມານຳບໍ່ຕ້ອງແກະກໍ່ໄດ້ແຕ່ຖ້າຕິດມາຫລາຍກໍ່ຄວນແກະອອກ ຢ່າງລະມັດລະວັງ ຢ່າໃຫ້ແຜ່ນຕາຊໍ້າເປັນອັນຂາດ ແລ້ວນຳແຜ່ນຕາສອດເຂົ້າໄປໃນຮອຍແຜຕົ້ນຕໍ ແລ້ວພັນດ້ວຍແຜ່ນຢາງແຕ່ລຸ່ມຂຶ້ນເທິງ ເພື່ອປ້ອງກັນນໍ້າເຂົ້າໃນເວລາຝົນຕົກ. ຫລັງຈາກຕິດຕາ ປະມານ 6-10 ມື້ ຖ້າແຜ່ນຕາຍັງເປັນສີຂຽວ ສະແດງວ່າການຕິດຕາໄດ້ຜົນ ແຕ່ຖ້າເປັນສີນໍ້າຕານ ສະແດງ ວ່າຕານີ້ບໍ່ຕິດ. ໃນກໍລະນີຕິດຕາທີ່ໄດ້ຜົນ ໃຫ້ເປີດແຜ່ນຢາງອອກແລ້ວ ໃຫ້ພັນ ໃໝ່ອີກຄັ້ງໜຶ່ງໂດຍຈົ່ງຕາໄວ້ແລ້ວໃຊ້ມີດບາກກິ່ງເໜືອຮອຍຕິດຕາ ເພື່ອເລັ່ງໃຫ້ຕາຈະເລີນເຕີບໂຕໄວຂຶ້ນ ຈາກນັ້ນປະມານ 2-3 ອາທິດ ຈຶ່ງຄ່ອຍຂີດແຜ່ນຢາງອອກຖິ້ມ.

6.2 ການປູກ

ເມື່ອໄດ້ຕົ້ນມາແລ້ວຖ້າຈະປູກແບບງ່າຍໆ ຄືຂຸດຂຸມແລ້ວກໍ່ເອົາຕົ້ນປູກລົງໄປເອົາດິນຖົມແລ້ວຫົດນໍ້າກໍ່ແລ້ວ. ແຕ່ວິທີທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບກຸ້ມຄ່າຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງດິນທີ່ຈະປູກເພາະກຸຫລາບບໍ່ມັກດິນໜຽວ, ແໜ້ນ ແລະ ດິນຊາຍໂພດ ດິນທີ່ປູກຈຶ່ງຕ້ອງລະບາຍນໍ້າດີ. ສະຖານທີ່ທີ່ຈະປຸກຖ້າຫຍ້າເຕີບໂຕໄດ້ດີກໍ່ພໍຈະຄາດໄດ້ວ່າ ດິນບໍລິເວນນັ້ນໃຊ້ໄດ້ຖ້າໄດ້ຮັບການປັບປຸງອີກເລັດນ້ອຍກໍ່ຈະປູກກຸຫລາບໄດ້ດີດ້ວຍ. ຂຸມສຳລັບປູກກຸຫລາບ ຄວນເລິກປະມານ 40-45 ຊັງຕີແມັດ ແລະ ກ້ວາງເທົ່າໆກັນ ເພື່ອໃຫ້ໂອກາດຮາກພືດແຜ່ກະຈາຍໄດ້ເຕັມທີ່ ເມື່ອຕົ້ນໃຫ່ຍຂຶ້ນຖ້າດິນແຂງ ແລະ ລະບາຍນໍ້າບໍ່ໄດ້ດີໃຫ້ຂຸດຂຸມເລິກລົງອີກ ປະມານ 5-8 ຊັງຕີແມັດ ແລ້ວໃສ່ຝຸ່ນລົງໄປທີ່ກົ້ນຂຸມ ເພາະກຸຫລາບບໍ່ມັກໃຫ້ນໍ້າຂັງຮາກ.

6.2.1 ການໃຫ້ນໍ້າ

ການໃຫ້ນໍ້າກຸຫລາບ ກໍ່ນັບເປັນເລື່ອງທີ່ສຳຄັນໃນການປູກ ເພາະກຸຫລາບກໍ່ຕ້ອງການນໍ້າຄື ກັນກັບພືດທົ່ວໆໄປ. ກຸຫລາບສ່ວນຫລາຍມັກເກີດພະຍາດໄດ້ງ່າຍໂດຍມີນໍ້າເປັນພາຫະ ໂດຍສະເພາະພະຍາດໃບ ເນື່ອງຈາກການຫົດນໍ້າຖືກໃບຫລາຍເກີນໄປ ການໃຫ້ນໍ້າທີ່ດີກໍ່ຄວນຫົດບ່ອນ ດ້ານກົກຂອງຕົ້ນນັບວ່າດີ ແລະ ປອດໄພ. ການໃຫ້ນໍ້າຫລາຍໃນດິນທີ່ລະບາຍນໍ້າບໍ່ໄດ້ດີກໍ່ເປັນ ອັນຕະລາຍໄດ້. ການໃຫ້ນໍ້າໜ້ອຍບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸຫລາບກໍ່ທຳໃຫ້ການຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການໃຫ້ນໍ້າກຸຫລາບຈຶ່ງສຳຄັນຢູ່ທີ່ດິນເພາະດິນຈະລະບາຍນໍ້າໄດ້ດີ ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄຸນສົມບັດຂອງດິນການໃຫ້ນໍ້າ ຈຶ່ງຄວນສັງເກດດິນເປັນສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວຈຶ່ງກຳນົດ ເວລາໃນການໃຫ້ນໍ້າໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸຫລາບ.

6.2.2 ການຕັດແຕ່ງກິ່ງ

ເມື່ອປູກກຸຫລາບໄປເທິງແລ້ວຕົ້ນກຸຫລາບຈະໃຫ້ດອກນ້ອຍມີກ້ານຈ່ອຍບາງການຕັດກິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ກິ່ງແຕກດອກມາໃໝ່ແຂງແຮງ ແລະ ໃຫ້ດອກທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ. ການຕັດແຕ່ງກິ່ງ ຄວນເຮັດໃນຕົ້ນລະດູຝົນ ຫຼື ຕົ້ນລະດູໜາວຖ້າຕັດແຕ່ງກິ່ງຖືກວິທີໃນ 45 ມື້ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍ່ຈະໄດ້ດອກຊຸດໃໝ່. ການຕັດແຕ່ງກິ່ງ ຄວນພິຈາລະນາ ສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ຕັດກິ່ງຕາຍ, ກິ່ງທີ່ເປັນພະຍາດ, ກິ່ງນ້ອຍບາງ ແລະ ກິ່ງທີ່ຈະເລີນເຂົ້າຫາໃຈກາງຕົ້ນອອກໃຫ້ໝົດ.

- ຕັດກິ່ງແກ່ອອກ ແລະ ເລືອກເອົາກິ່ງທີ່ແຂງແຮງໃຫ້ເປັນກິ່ງໃໝ່ແທນ.

- ຕັດດ້ວຍມີດຕັດແຕ່ງກິ່ງທີ່ຄົມໂດຍຕັດອ່ຽງ 45 ອົງສາ ຕັດເທິງຕາໃນທີ່ຈະແຕກກິ່ງອອກ ຈາກຊົງພຸ່ມເພື່ອເປີດຊົງພຸ່ມໃຫ້ປອດໂປ່ງ.

6.2.3 ການບົວລະບັດຮັກສາ

ກໍ່ຄືການດູແລເອົາໃຈໃສ່ຕົ້ນກຸຫລາບດ້ວຍວິທີການທີ່ຖືກຕ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການໃຫ້ນ້ຳ ໃຫ້ຝຸ່ນພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸຫລາບ ແລະ ການໃຫ້ນ້ຳຖືກວິທີດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງຮູ້ວິທີການຕັດແຕ່ງກິ່ງກຸຫລາບໃຫ້ເໝາະສົມ. ນອກນັ້ນ, ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນອີກຢ່າງໜຶ່ງ ກໍ່ຄືການປ້ອງກັນຈຳກັດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ນັ້ນເອງ.

6.2.4 ການພວນດິນ

ຫລັງຈາກປູກພືດຕັ້ງຕົວດີແລ້ວ ຄວນມີການພວນດິນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ດິນໂປ່ງ ແລະ ກຳຈັດວັດຊະພືດໄປພ້ອມ. ຫາກເປັນໄປໄດ້ຫຼັງຈາກພວນດິນແລ້ວໃຫ້ໃສ່ຝຸ່ນໄປພ້ອມ ກັບການກຳຈັດວັດຊະພືດ. ນອກນີ້ ການຄຸມດິນໃຫ້ກຸຫລາບຫລັງການປູກມີປະໂຫຍດຫລາຍຢ່າງຄືວັດຖຸຄຸມດິນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ດິນມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ຊ່ວຍປ້ອງກັນສະປໍ ແລະ ຣາໃນດິນບໍ່ໃຫ້ຖືກໃບ ແລະ ດອກການຄຸມດິນ ເຮັດໃຫ້ວັດຊະພືດຂຶ້ນນ້ອຍ ຫລືແຕກງອກຂຶ້ນມາ ກໍ່ຈຳກັດອອກງ່າຍ ປະການສຸດທ້າຍ ຖ້າຄຸມດິນໃຫ້ກຸຫລາບແລ້ວ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງພວນດິນ.

6.3 ການປູກໄມ້ປະດັບ

ການປູກໄມ້ປະດັບສ່ວນໃຫຍ່ຈະນິຍົມກັນຕາມໜ້າບ້ານ ຫລືສວນສາທາລະນະຕ່າງໆ ເພື່ອເບິ່ງຄວາມງາມຂອງຮູບຊົງ ແລະ ໃບ ເປັນຕົ້ນ. ໄມ້ປະດັບມີຫລາຍຊະນິດ ນອກຈາກເປັນໄມ້ພຸ່ມ, ໄມ້ຕົ້ນແລ້ວ ກໍ່ຍັງມີບາງຊະນິດທີ່ໃຊ້ປູກເປັນພືດຄຸມດິນເບິ່ງຄວາມງາມອີກ.

6.3.1 ການປູກໄມ້ປະດັບເປັນກໍ ຫລືເປັນຕົ້ນ

ພວກໄມ້ປະດັບທີ່ປູກເປັນກໍ ຫລື ເປັນຕົ້ນນັ້ນ ແມ່ນອີງຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງພັນ ໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດພວກໄມ້ປະດັບທີ່ມັກປູກເປັນກໍແມ່ນເພື່ອຕົບແຕ່ງສະຖານທີ່ຕ່າງໆເປັນຕົ້ນແມ່ນສວນສາທາລະນະ ຫລື ຕາມສວນໜ້າບ້ານ ພວກໄມ້ປະດັບທີ່ນິຍົມປູກເປັນກໍ ຫລືເປັນຕົ້ນໄດ້ແກ່ : ຊາເຫລືອງ (ທຽນທອງ), ທູກວາງ, ຫາງນົກຍູງ ແລະ ອື່ນໆ.

6.3.2 ການປູກໄມ້ປະດັບເປັນພືດຄຸມດິນ

ເຊິ່ງເປັນພັນທີ່ປູກເພື່ອຄວາມສວຍງາມແລ້ວ ຍັງໃຊ້ເປັນພືດເພື່ອປູກຄຸມດິນອີກພັນ

ໄມ້ເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ປະໂຫຍດຫລາຍຢ່າງ ທັງໃຫ້ຄວາມງາມ ແລະ ເປັນພືດຄຸມດິນສ່ວນຫລາຍເພິ່ນນິຍົມປູກຄຸມດິນປະດັບສະຖານທີ່ຕ່າງໆເປັນຕົ້ນແມ່ນບໍລິເວນໜ້າບ້ານ ແລະ ສວນໃນບ້ານຫລືບາງຄັ້ງອາດໃຊ້ປູກຄຸມບໍລິເວນໄມ້ຢືນຕົ້ນເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມງາມໄມ້ປະເພດນີ້ການບົວລະບັດຮັກສາງ່າຍສ່ວນຫລາຍຈະຂະຫຍາຍພັນ ໂດຍໃຊ້ສິ້ນສ່ວນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ : ເສດຖີປະສົມ. ນອກນີ້, ຍັງມີຫຍ້າບາງຊະນິດທີ່ໃຊ້ປູກຄຸມດິນໃຫ້ ມີຄວາມສວຍງາມ ເຊິ່ງມີຈຳພວກຫວ້ານຕ່າງໆ.

6.3.3 ການປູກໄມ້ປະດັບເປັນພຸ່ມ

ການປູກໄມ້ປະດັບເປັນພຸ່ມສ່ວນຫລາຍເພິ່ນໃຊ້ວິທີທີ່ຊ່ວຍຮັກສາຊົງພຸ່ມອາດຈະເປັນການຕັດແຕ່ງກິ່ງຕ່າງໆໃຫ້ມີຮູບຊົງທີ່ງົດງາມ ພັນໄມ້ເຫລົ່ານີ້ ຈະນິຍົມກັນປູກແຄມຖະໜົນຫົນທາງ ຫລື ຕາມເດີ່ນບ້ານອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ. ນອກນີ້, ກໍ່ຍັງມີການປູກຕາມສວນສາທາລະນະ ພັນໄມ້ພວກນີ້ ໄດ້ແກ່ : ດອກເຈ້ຍ, ຫູກວາງ, ຊາເຫລືອງ, ເຂັມ ແລະ ສະບາ.

6.3.4 ການປູກໄມ້ປະດັບເພື່ອຕົກແຕ່ງອາຄານ

ພັນໄມ້ປະດັບທີ່ນິຍົມກັນປູກຕົກແຕ່ງອາຄານຕ່າງໆສ່ວນໃຫ່ຍແລ້ວຈະເປັນພັນໄມ້ໃບ ຫລືບາງຊະນິດອາດມີດອກທີ່ບອບບາງ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນໄມ້ປະດັບທີ່ເຕີບໂຕໄດ້ໃນທີ່ມີແສງແດດອອ່ນ ຫລືໃນທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມສູງມີລົມສະຫງົບ ຈິ່ງສົມແກ່ການຈະນຳມາປູກໃນອາຄານໃນຮົ່ມ ເພື່ອໃຊ້ປະດັບຕົກແຕ່ງອາຄານພາຍໃນຈິ່ງຕ້ອງນຳມາປູກໃນຮົ່ມ ຫລືໃນບ້ານ ຫລືໃນເຮືອນ. ຕົ້ນໄມ້ທີ່ເຫມາະສົມກັບສີມັນໂດຍສະເພາະ ໄດ້ແກ່ : ຫນ້າງົວ, ເຟີນຮ, ບອນ, ກ້ວຍໄມ້ບາງຊະນິດ ແລະ ສາວນ້ອຍປະແປ້ງເປັນຕົ້ນ.

ບົດທົດສະດີທີ 7
ສັດຕູຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ແລະ ການປ້ອງກັນກຳຈັດ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ອະທິບາຍກ່ຽວກັບພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ
2. ອະທິບາຍວິທີປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ຂອງໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບ

ເນື້ອໃນ

7.1 ພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ສັດຕູຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

ການປູກໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້ຮັບ ຜົນຜະລິດທີ່ມີຄຸນນະພາບຍ່ອມຈະ ມີບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກຫລາຍຢ່າງ ເລີ່ມແຕ່ການປູກ, ການບົວລະບັດຮັກສາຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການໃຫ້ນ້ຳ, ການໃສ່ຝຸ່ນ, ການຕັດແຕ່ງ ລວມທັງສັດຕູຕ່າງໆລົບກວນ ເຊັ່ນ : ພະຍາດແມງໄມ້ ລວມທັງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປ່ຽນແປງ. ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນເຫລົ່ານີ້ ບາງຢ່າງສາມາດປ້ອງກັນແກ້ໄຂໄດ້ ພະຍາດແລະ ແມງໄມ້ກໍ່ເປັນບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບຫລຸດລົງ ແຕ່ເປັນເລື່ອງທີ່ສາມາດປ້ອງກັນແກ້ໄຂໄດ້. ການປ້ອງກັນກຳຈັດບໍ່ໃຫ້ພະຍາດແມງໄມ້ລົບກວນກໍ່ເປັນວິທີທີ່ດີກ່ວາປ່ອຍໃຫ້ພືດຖືກລົບກວນກ່ອນແລ້ວຈຶ່ງກຳຈັດ. ການປ້ອງກັນເລີ່ມແຕ່ສະພາບພື້ນທີ່ປູກຈະຕ້ອງເໝາະສົມ, ການຕຽມດິນດີ, ດິນປູກລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີ ແລະ ມີການບົວລະບັດຮັກສາພືດໃຫ້ຈະເລີນເຕີບໂຕແຂງແຮງ. ພະຍາດທີ່ພົບ ແລະ ມີບັນຫາໃນໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບ ມີທັງເກີດຈາກເຊື້ອຣາ (Fungus), ເຊື້ອໄວຣັສ(Virus), ເຊື້ອແບັກທີເຣຍ (Bacteria), ຂີ້ກະເດືອນຝອຍ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີພະຍາດທີ່ເກີດຈາກສະພາບແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ : ພະຍາດຂາດອາຫານພະຍາດທີ່ເກີດຈາກເມັດຂີ້ຝຸ່ນ ຫລືຄວາມຊຸ່ມນ້ອຍ ຫລື ຫຼາຍເກີນໄປ. ອາການຂອງພະຍາດທີ່ພົບທົ່ວໆໄປ ຈະເປັນພະຍາດໃບຈຸດ, ພະຍາດເໜົ່າ, ພະຍາດຣາຂີ້ໝ້ຽງ ແລະ ພະຍາດໃບແຫ້ງ ເຫລົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ. ສ່ວນແມງທີ່ເປັນສັດຕູຂອງ ໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ ມີຫລາຍຊະນິດ ເຊິ່ງຈະແຍກອອກເປັນກຸ່ມ ດັ່ງນີ້ :

1. ພວກກັດກິນ ໃບ, ຍອດອ່ອນ, ແລະ ຮາກໄດ້ແກ່ ໜອນແມງກະເບື້ອຕ່າງໆ, ດ້ວງປີກແຂງ ແລະ ຕັກແຕນເປັນຕົ້ນ.
2. ພວກດູດ ກິນນ້ຳລ້ຽງ, ຕາມສ່ວນຍອດ, ໃບ, ດອກ ແລະ ລຳຕົ້ນ ໄດ້ແກ່ ເພ້ຍຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເພ້ຍໜອນ, ເພ້ຍໄຟ, ເພ້ຍຫອຍ, ເພ້ຍແປ້ງ ແລະ ໄຮແດງເປັນຕົ້ນ.
3. ພວກເຈາະລຳຕົ້ນ ເຈາະເປືອກ ໄດ້ແກ່ດ້ວງເຈາະລຳຕົ້ນ, ໜອນເຈາະ

ເປືອກແລະ ໜອນຊ້ອນໃບເປັນຕົ້ນ.

7.2 ການປ້ອງກັນກຳຈັດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້ ຂອງໄມ້ດອກ-ໄມ້ປະດັບ

7.2.1 ພະຍາດໄວຣັສ (Virus)

ເກີດຈາກເຊື້ອໄວຣັສ ລັກສະນະອາການຈະປະກົດໃຫ້ເຫັນທີ່ໃບໂດຍ ໃບຈະດ່າງເຫລືອງກູດ ໃນທີ່ສຸດອາດຕາຍໄດ້ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຕົກຕ່ຳ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະພົບພະຍາດນີ້ບໍ່ຫລາຍ ເພາະພະຍາດນີ້ຈະລະບາດໂດຍຕິດໄປນຳເຄື່ອງມື ເຊັ່ນ : ມີດຕິດຕາ ແລະ ແຕ່ງກິ່ງ.

- ວິທີປ້ອງກັນ : ຖ້າພົບວ່າຕົ້ນດອກໄມ້ເປັນພະຍາດດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຂຸດຖິ້ມ ແລະ ຄວນລະມັດລະວັງ ເລື່ອງຄວາມສະອາດເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ດ້ວຍ.

7.2.2 ພະຍາດທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອຣາ (Fungus)

ມີຫລາຍພະຍາດ ເຊັ່ນ : ພະຍາດຣານ້ຳຄ້າງ, ພະຍາດຣາຂີ້ໝ້ຽງ, ພະຍາດໃບຈຸດສີນ້ຳຕານ, ພະຍາດໝາມດຳ, ພະຍາດຣາແປ້ງ ແລະ ພະຍາດໃບຈຸດ. ຕົວຢ່າງ : ພະຍາດຣາແປ້ງ: ເປັນພະຍາດທີ່ເກີດ ຈາກສາເຫດຈາກເຊື້ອຣາເຊັ່ນກັນ ທຳຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ດອກໄມ້ທຸກຊະນິດ ເມື່ອເກີດກັບໃບອ່ອນມີການລະບາດຫລາຍໃນຊ່ວງລະດູໜາວ ຫລື ໃນບ່ອນທີ່ມີອາກາດໜາວ ດອກໄມ້ທີ່ຖືກພະຍາດນີ້ ທຳລາຍພໍຈະສັງເກດໄດ້ຄື ໃນສ່ວນຂອງໃບອ່ອນ ຈະມີຜົງສີຂາວຄືກັບຜົງແປ້ງເກາະຕິດຢູ່ເທິງດ້ານເທິງ ແລະ ດ້ານລຸ່ມຂອງໃບ ເຮັດໃຫ້ບໍລິເວນທີ່ຖືກທຳລາຍຫງິກງໍ ບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕ ຖ້າຖືກທຳລາຍຫລາຍໃບຈະມີສີອອກເປັນສີມ່ວງ ສ່ວນດອກຖ້າເຊື້ອຣາເຂົ້າທຳລາຍຈະເຮັດໃຫ້ດອກບໍ່ບານຕາມປົກກະຕິ ຫລືອາດຈະບານແຕ່ບໍ່ສົມບູນແບບ.

- ວິທີການການປ້ອງກັນ : ໄລຍະທຳອິດຖ້າພົບພະຍາດນີ້ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ຕັດສ່ວນທີ່ພົບໄປທຳລາຍໂດຍວິທີເຜົາໄຟ ແລະ ເຮັດຄວາມສະອາດບໍລິເວນດ້ານກົກຂອງຕົ້ນ.

7.3 ແມງໄມ້

7.3.1 ພວກດູດກິນ

ຕົວຢ່າງເພັຍອ່ອນ ເປັນແມງສັດຕູທີ່ທຳລາຍກຸຫລາບ ໂດຍດູດກິນນ້ຳລ້ຽງຈາກສ່ວນອ່ອນ ຫລື ບໍລິເວນຍອດອ່ອນທີ່ແຕກໃໝ່. ລັກສະນະອາການຂອງພືດທີ່ຖືກທຳລາຍ ຄື ດ້ານເທິງຂອງໃບມີສີເຫລືອງ ເຮັດໃຫ້ໃບລົ່ນ, ຍອດ ແລະ ໃບອ່ອນ ທີ່ແຕກອອກມາ ກໍ່ເສຍຮູບຊົງຖ້າຖືກທຳລາຍຫລາຍ ຕົ້ນພືດອາດຈະຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ.

- ວິທີປ້ອງກັນແລະກຳຈັດ : ຖ້າພົບບໍ່ຫລາຍໃຫ້ຕັດສ່ວນທີ່ຖືກເພັຍອ່ອນທຳລາຍໄປເຜົາໄຟຖິ້ມ, ໃຊ້ນ້ຳສີດແຮງໆໃຫ້ໂຕເພັຍກະເດັນຫລຸດອອກໄປຫລືອາດຈະສີດຢາ.

7.3.2 ພວກໜອນກິນໃບ (ໜອນຊ້ອນໃບແລະໜອນມ້ວນໃບ)

ເປັນໜອນທີ່ເກີດຈາກໄຂ່ຂອງແມງກະເບື້ອກາງຄືນ ເຊັ່ນ ມັກວາງໄຂ່ຕາມໃຕ້ໃບ ແລະ ເມື່ອ ຟັກອອກມາເປັນໂຕບົ້ງກໍ່ກັດກິນໃບທີ່ເກາະຢູ່ເປັນອາຫານ ແລະ ກະຈາຍໄປກັດກິນທີ່ໃບອື່ນໆ. ບາງຊະນິດທຳລາຍສະເພາະຜິວເນື້ອໃບເຮັດໃຫ້ໃບຊອດ, ບາງຊະນິດສ້າງເສັ້ນໄຍຢຶດໃບມ້ວນງໍ ໃນໄລຍະທີ່ໂຕໜອນເລີ່ມເຂົ້າດັກແດ້.

- ວິທີປ້ອງກັນແລະກຳຈັດ : ຈັບໂຕບົ້ງມາທຳລາຍ ຫລືໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ສີດພົ່ນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້. 1994. ເອກະສານປະກອບການສິດສອນ ວິຊາ ໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບ. ຫລັກສູດເອກະພາບສຳລັບ 4 ໂຮງຮຽນກະສິກຳຊັ້ນກາງ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະຮ່ວມມືຈາກ ອົງການຊິດເຊ ແລະ ສະຖາບັນ ເຕັກໂນໂລຍີ ລາຊມົງຄົລ ປະເທດໄທ. ພິມທີ່ນາບົງ. 63 ນ.